

Klasa: 113-04/11-01/01

Urbroj: 5030114-11-1

Zagreb, 3. ožujka 2011.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o roditeljnim i roditeljskim potporama, s Konačnim prijedlogom zakona

Na temelju članka 84. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 56/90, 135/97, 8/98 – pročišćeni tekst, 113/2000, 124/2000 – pročišćeni tekst, 28/2001, 41/2001 – pročišćeni tekst, 55/2001 – ispravak, 76/2010 i 85/2010 – pročišćeni tekst) i članaka 129., 159. i 161. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, br. 71/2000, 129/2000, 117/2001, 6/2002 – pročišćeni tekst, 41/2002, 91/2003, 58/2004, 69/2007, 39/2008 i 86/2008), Vlada Republike Hrvatske podnosi Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o roditeljnim i roditeljskim potporama, s Konačnim prijedlogom zakona za hitni postupak.

Ovim zakonskim prijedlogom usklađuje se zakonodavstvo Republike Hrvatske sa zakonodavstvom Europske unije, te se u prilogu dostavlja i Izjava o njegovoj usklađenosti s pravnom stečevinom Europske unije i pravnim aktima Vijeća Europe.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila Tomislava Ivića, ministra obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, mr. sc. Stjepana Adanića, državnog tajnika u Ministarstvu obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti i Zdenka Žunića, ravnatelja u Ministarstvu obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti.

PREDSJEDNICA

Jadranka Kosor, dipl. iur.

**PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA
O RODILJNIM I RODITELJSKIM POTPORAMA,
S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA**

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O RODILJNIM I RODITELJSKIM POTPORAMA

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovoga Zakona temelji se na odredbi članka 2. stavka 4. podstavka 1. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 56/90, 135/97, 8/98 - pročišćeni tekst, 113/2000, 124/2000 - pročišćeni tekst, 28/2001, 41/2001 - pročišćeni tekst, 55/2001 - ispravak, 76/2010 i 85/2010 - pročišćeni tekst).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

1. Ocjena stanja

Zakon o roditeljnim i roditeljskim potporama (Narodne novine, br. 85/08 i 110/08 - ispravak), u primjeni od 1. siječnja 2009. godine, pripada sustavu populacijske politike kojim se na izravan način potiče natalitet, štiti majčinstvo, olakšava usklađenost obiteljskih i profesionalnih obveza te potiče i omogućava veće sudjelovanje očeva u ranom podizanju i odgoju djece. Po svom određenju ovaj Zakon je napravio izuzetan iskorak u području sustava obiteljskih potpora, u dijelu koji se veže uz rođenje djeteta i skrb o djetetu, a samim time je pridonio podizanju kvalitete obiteljskog života. Nadalje, donošenjem ovog Zakona, uz prethodno usvojene izmjene i dopune Zakona o doplatku za djecu (Narodne novine, broj 138/06), u znatnoj se mjeri pridonijelo zaokruživanju cjelovitosti u provedbi mjera iz "Sustava obiteljskih potpora" ugrađenih u Nacionalnu populacijsku politiku (Narodne novine, broj 132/06).

Ovim je Zakonom na jednom mjestu uređeno pitanje ostvarivanja prava na jednokratnu novčanu potporu za rođenje djeteta u iznosu od 70% proračunske osnovice, najniži iznos roditeljne naknade i naknade za vrijeme korištenja roditeljskog dopusta zajamčen je u protuvrijednosti 50% proračunske osnovice, pridonijelo se fleksibilizaciji korištenja dopusta, odnosno vremena namijenjenog ranoj skrbi, brizi i odgoju djeteta, kojeg prema ovom Zakonu zaposleni i samozaposleni roditelji mogu iskoristiti do osme godine života djeteta, a nezaposlenim roditeljima i roditeljima izvan sustava rada je omogućeno zapošljavanje bez gubitka ostvarenog prava u neiskorištenom dijelu pripadajuće roditeljske potpore ili roditeljske skrbi o djetetu, omogućeno je korištenje prava na roditeljsku potporu ili roditeljsku brigu o djetetu svim majkama/roditeljima bez obzira na radnopravni status, a isto je učinjeno i s pravima posvojitelja. Nadalje, ovim Zakonom preuzeta su prava o zaštiti majčinstva iz ranijeg Zakona o radu (Narodne novine, br. 38/95, 54/95, 65/95, 102/98, 17/01, 82/01, 114/03, 123/03, 142/03, 30/04 i 68/05), prava propisana Zakonom o roditeljskom dopustu majki koje obavljaju samostalnu djelatnost i nezaposlenih majki (Narodne novine, br. 24/96, 109/97, 82/01 i 30/04) koja su dodatno proširena.

Tijekom praćenja primjene Zakona u 2009. godini i mjesečnih statističkih pokazatelja o njegovoj primjeni, nesporno je utvrđeno da je uz ispunjavanje bitnih ciljeva njegova donošenja, zacrtanih Nacionalnom populacijskom politikom, napravljen bitan pomak u pravcu:

- unaprjeđenja i proširenja sustava obiteljskih potpora,
- redefiniranja uloge i značaja dosadašnjeg sustava obiteljskih potpora,
- omogućavanja slobodnog izbora roditeljima u načinu korištenja roditeljskog dopusta.

Statistički pokazatelji Državnog zavoda za statistiku o broju novorođene djece u 2009. godini i mjesečni pokazatelji Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje ne upućuju samo na zaključak da je na osnovi primjene dotadašnjih pronatalitetnih mjera nastavljen pozitivan trend rasta broja novorođene djece iz prethodnih godina, nego i da se ostvaruju ciljevi njegova donošenja, što se ogleda kroz vrlo pozitivno prihvaćanje novih zakonskih rješenja od strane roditelja. Osobito se to odnosi na odgodu korištenja prava na roditeljski dopust odmah po isteku prava na rodiljni dopust i rast broja očeva u korištenju pojedinih prava, u odnosu na početak primjene Zakona.

Tablica 1. Prikaz broja novorođene djece u razdoblju od 2000. do 2009. godine

Godina	2000.	2001.	2002.	2003.	2004.	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.
Broj novorođene djece	43.746	40.993	40.094	39.668	40.307	42.492	41.446	41.910	43.753	44.577

Roditeljska briga od 6. mjeseca do 1. godine starosti djeteta	2	0	3.174,82	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Roditeljska briga od 6. mjeseca do 3. godine Starosti djeteta	1	0	377,95	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Briga za slučaj smrti djeteta	0													
Posvojiteljski roditeljni dopust za posvojenika do 6. mjeseci	0													
Posvojiteljski roditeljni rprpv za posvojenika do 6. mjeseci starosti	0													
Posvojiteljski dopust max 80% od proračunske osnovice	4	0	5.200,65	0	0	0	4	0	0	0	0	0	0	0
Posvojiteljski dopust fiksno 50% od proračunske osnovice	0													
Posvojiteljski dopust rprpv max 80% od proračunske osnovice	0													
Posvojiteljsko roditeljski dopust max 80% od prorač. osnovice	0													
Posvojiteljsko roditeljski dopust fiksno 50% od prorač. osnovice	1	0	1.285,05	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Posvojiteljska poštuda od rada	0													
Posvojiteljska briga	0													
Mirovanje radnog odnosa	0													
Trudnički ili dojenački dopust na teret poslodavca	0													
UKUPNO	52.394	617	133.859.831,94	14.772	5.230	5.742	13.811	2.514	1.728	1.791	1.596	627	407	1.581
Pomoć za opremu novorođenog djeteta	3.026	0	7.058.134,20											

M = muški

RPPRV = rad u polovici punog radnog vremena

Tablica 3. Statistički pokazatelj o korisnicima roditeljskih i roditeljskih potpora za siječanj 2009. godine (nezaposlene majke)

Korišteno pravo	Ukupno isplaćeni iznos naknade	Broj korisnika	Broj korisnika prema iznosu isplaćene naknade			
			Nezaposlene majke	Korisnice mirovine	Studentice i učenice	Ostali
Rodiljni dopust za nezaposlene majke do 1. godine života djeteta	6.032.132,03	4.267	3.237	37	408	590
Rodiljni dopust za nezaposlene majke do 3. godine života djeteta	6.126.844,39	3.790	2.450	32	14	1.298
UKUPNO	12.158.976,42	8.057	5.687	69	422	1.888

Rodiljna briga do 6 mjeseci starosti djeteta	2.122	1	3.380.100,78	2.090	32	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rodiljna briga od 6. mjeseca do 1. godine starosti djeteta	1.310	1	1.984.953,80	1.296	14	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rodiljna briga od 6. mjeseci do 3. godine starosti djeteta	285	3	439.504,20	285	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Briga za slučaj smrti djeteta	7	0	14.281,83	7	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Posvojiteljski roditeljni dopust za posvojenika do 6 mjeseci starosti	2	0	8.625,92	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0
Posvojiteljski roditeljni rpprv za posvojenika do 6 mjeseci starosti	0															
Posvojiteljski dopust max 80% od proračunske osnovice	23	0	56.988,10	0	0	2	21	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Posvojiteljski dopust fiksno 50% od proračunske osnovice	2	1	3.326,00	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Posvojiteljski dopust rpprv max 80% od proračunske osnovice	2	1	2.660,80	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Posvojiteljsko roditeljski dopust max 80% od prorač. osnovice	1	1	2.660,80	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Posvojiteljsko roditeljski dopust fiksno 50% od prorač. osnovice	18	2	23.571,21	18	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Posvojiteljska poštuda od rada	3	0	4.989,00	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Posvojiteljska briga	1	0	1.663,00	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mirovanje radnog odnosa	0															
Trudnički ili dojenački dopust na teret poslodavca	0															
UKUPNO	70.229	1.282	168.008.533,00	27.558	975	10.812	13.883	2.613	2.246	1.883	1.753	1.947	1.819	1.235	770	2.735
Pomoć za opremu novorođenog djeteta	3.274	0	7.622.526,80													

M = muški

RPPRV = rad u polovici punog radnog vremena

Tablica 5. Statistički pokazatelj o korisnicima roditeljskih i roditeljskih potpora za prosinac 2009. godine (nezaposlene majke)

Korišteno pravo	Ukupno isplaćeni iznos naknade	Broj korisnika	Broj korisnika prema iznosu isplaćene naknade			
			Nezaposlene majke	Korisnice mirovine	Studentice i učenice	Ostali
Rodiljni dopust za nezaposlene majke do 1. godine života djeteta	275.776,61	344	260	3	34	47
Rodiljni dopust za nezaposlene majke do 3. godine života djeteta	4.385.476,63	2.674	1779	24	9	862
UKUPNO	4.661.253,24	3.018	2.039	27	43	909

Pošteda za slučaj smrti djeteta	7	0	11.421,43	7	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rodiljna briga do 6 mjeseci starosti djeteta	2.236	1	3.453.865,81	2.196	40	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rodiljna briga od 6. mjeseca do 1. godine starosti djeteta	2.050	4	3.006.235,86	2.048	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rodiljna briga od 6. mjeseci do 3. godine starosti djeteta	732	4	1.153.666,59	730	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Briga za slučaj smrti djeteta	1	0	1.663,00	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Posvojiteljski roditeljni dopust za posvojenika do 6 mjeseci starosti	2	0	4.015,68	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0
Posvojiteljski roditeljni rprpv za posvojenika do 6 mjeseci starosti	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Posvojiteljski dopust max 80% od proračunske osnovice	21	2	50.144,13	0	0	4	17	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Posvojiteljski dopust fiksno 50% od proračunske osnovice	4	0	4.686,63	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Posvojiteljski dopust rprpv max 80% od proračunske osnovice	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Posvojiteljsko roditeljski dopust max 80% od prorač. osnovice	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Posvojiteljsko roditeljski dopust fiksno 50% od prorač. osnovice	14	3	19.578,05	14	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Posvojiteljska pošteda od rada	4	0	5.064,59	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Posvojiteljska briga	4	1	6.968,76	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mirovanje radnog odnosa	0															
Trudnički ili dojenački dopust na teret poslodavca	0															
UKUPNO	71.646	1.313	164.687.200	29.865	594	11.106	14.171	2.404	2.135	1.883	1.764	2.186	1.674	1.028	636	2.200
Pomoć za opremu novorođenog djeteta	3.359	0	7.820.423,80													

Tablica 7. Statistički pokazatelj o korisnicama roditeljskih i roditeljskih potpora za lipanj 2010. godine (nezaposlene majke)

Korišteno pravo	Ukupno isplaćeni iznos	Broj korisnika	Broj korisnika prema iznosu isplaćene naknade			
			Nezaposlene majke	Korisnice mirovine	Studentice i učenice	Ostali
Rodiljni dopust za nezaposlene majke do 1. godine života djeteta	3.326,00	2	1	0	0	1
Rodiljni dopust za nezaposlene majke do 3. godine života djeteta	3.223.481,17	1.990	1.337	17	7	629
UKUPNO	3.226.807,17	1.992	1.338	17	7	630

Tablica 8. Prikaz ukupno utrošenih sredstava iz državnog proračuna za potrebe roditeljskih i roditeljskih potpora u razdoblju od 2004. do 2009. godine isplaćenih s razdjela Ministarstva obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti (MOBMS) i Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje (HZZO)

Korišteno pravo	G o d i n a						Indeks 2009/2004.
	2004.*	2005.	2006.	2007.	2008.	2009. ****	
Rodiljne naknade do 6. mjeseca - zaposlene/i HZZO	587.091.155,75	686.497.143,30	663.946.339,76	687.658.468,87	*** 895.332.463,31	971.815.747,00	173,40
Rodiljne/roditeljske naknade/potpore - zaposlene/i i nezaposlene/i - MOBMS	379.269.214,62	718.290.491,64	785.693.848,41	** 867.836.148,97	899.507.168,52	1.131.496.943,82	298,34
UKUPNO	966.362.374,37	1.404.789.639,94	1.449.642.194,17	1.555.496.624,84	1.794.841.639,83	2.103.312.690,82	222,43

* od 1. srpnja 2004. iznosi roditeljske naknade povišeni a roditeljski dopusti produženi

** od 1. siječnja 2007. jednokratne novčane pomoći za opremu novorođenog djeteta povišene s 1.360,00 kuna na 2.328,20 kuna (70% proračunske osnovice)

*** od 1. siječnja 2008. godine delimitirani iznosi roditeljskih naknada za vrijeme korištenje obveznog roditeljskog dopusta do 6. mjeseca života djeteta

**** stupio je na snagu Zakon o roditeljskim i roditeljskim potporama

Osim u dijelu koji se odnosi na provedbu mjera Nacionalne populacijske politike, Zakon o roditeljskim i roditeljskim potporama uvažio je i pravnu stečevinu Europske unije u području koordinacija sustava socijalne sigurnosti i socijalne politike. U trenutku pripreme Zakona za donošenje u Hrvatskom saboru 2008. godine, na njega od strane Europske komisije nije bilo komentara. Međutim, u Zajedničkom stajalištu Europske unije (Revizija CONF-HR 13/08) od 18. prosinca 2009. godine, vezano uz poglavlje 19. - Socijalna politika i zapošljavanje, područje - Jednakost postupanja, u odnosu na odredbe Zakona o roditeljskim i roditeljskim potporama, propise o radu i zaštiti na radu, EU je dala svoj osvrt kojim prima na znanje informaciju da je u srpnju 2008. donesen Zakon o roditeljskim i roditeljskim naknadama s ciljem dovršenja pravnog usklađivanja na području roditeljskog dopusta, zaštite na radu trudnica, te jednakosti postupanja prema samozaposlenim osobama. Nadalje, ovim dijelom Zajedničkih stajališta EU poziva Hrvatsku na dovršavanje usklađivanja zakonodavstva na tom području, te prima na znanje informaciju da je Hrvatska preuzela obvezu da će do kraja 2010. godine izmijeniti Zakon o roditeljskim i roditeljskim potporama i Zakon o zaštiti na radu, prije svega glede zakonskih odredaba o pravu na povratak na odgovarajuće radno mjesto nakon roditeljnoga dopusta, o poslovima koje ne smije obavljati žena, definiciji trudnoće, te odredaba o izloženosti rizicima i noćnom radu trudnica.

Unatoč činjenici da u dosadašnjoj primjeni Zakona nije od strane poslodavaca ili samih zaposlenih trudnica bilo primjedaba u vezi potrebe zakonskog definiranja trudnoće, nesporno je da važeće nacionalno zakonodavstvo u području rada, zaštite na radu i zaštite trudnica i roditelja (majčinstva) ne propisuje izričito definiciju trudnoće. Naime hrvatska je praksa pitanje utvrđivanja trudnoće, rođenja djeteta ili dojenja djeteta zaposlene radnice prepuštala ovlaštenim liječnicima. Primjerice, u Zakonu o roditeljskim i roditeljskim potporama člankom 12. stavkom 1. propisano je da: "Zaposlena majka ili samozaposlena majka za vrijeme trudnoće, poroda i njege novorođenog djeteta, ima pravo na roditeljni dopust do 6. mjeseca života djeteta ako ovim Zakonom nije drugačije propisano.", a stavkom 2. istog članka: "Dan očekivanoga poroda utvrđuje izabrani doktor primarne zdravstvene zaštite na prijedlog izabranog doktora ginekologa iz obveznog zdravstvenog osiguranja." Definicija trudnoće nije propisana ni Zakonom o zaštiti na radu (Narodne novine, br. 59/96, 94/96, 114/03, 100/04, 86/08, 116/08 i 75/09), Zakonom o zdravstvenom osiguranju zaštite zdravlja na radu (Narodne novine, br. 85/06 i 67/08)¹ i Zakonom o radu (Narodne novine, broj 149/09). Ista opaska može se primijeniti i u odnosu na zakonsko propisivanje pojma "majka koja doji dijete".

Ni Zakonom o roditeljskim i roditeljskim potporama, ali niti Zakonom o radu i Zakonom o zaštiti na radu nije propisana posebna zaštita radnice s aspekta prava na povratak na odgovarajuće radno mjesto nakon roditeljnoga dopusta te s aspekta izloženosti rizicima i noćnom radu trudnice, osobito ne na način kako je to propisano člankom 2. Direktive Vijeća 92/85/EEZ od 19. listopada 1992. o uvođenju mjera poboljšanja sigurnosti zdravlja trudnica te radnica koje su nedavno rodile ili doje na radnom mjestu (deseta pojedinačna direktiva u smislu članka 16. stavka 1. Direktive 89/391/EEZ).

Iz preporuka Europske komisije u naprijed navedenim Zajedničkim stajalištima, a uz uvažavanje svrhe donošenja Zakona o roditeljskim i roditeljskim potporama, proizlazi da je izmjenama i dopunama ovoga zakona moguće samo djelomično odgovoriti na potrebno dodatno usklađenje hrvatskog zakonodavstva s pravnom stečevinom EU u pogledu zaštite trudne radnice, radnice koja je nedavno rodila i radnice koja doji. U ostalom dijelu potrebnog usklađivanja sa stajalištima EU nužna je povezanost izmjena i dopuna ovog Zakona s odgovarajućim izmjenama i dopunama propisa u području zaštite na radu.²

Uvažavajući dosegnutu razinu ljudskih prava i sloboda, demokratsku usmjerenost i razvoj tih procesa u Republici Hrvatskoj, preporuke UNHCR-a i odredbe Zakona o azilu (Narodne novine, br. 79/07 i 88/10) izmjene i dopune Zakona o roditeljskim i roditeljskim potporama prigoda su za daljnja postignuća u pogledu zaštite ljudskih prava te prava i sloboda azilanata i osoba pod supsidijarnom

¹ Zakon o zdravstvenom osiguranju zaštite zdravlja na radu (Narodne novine, br. 85/06 i 67/08) prestao je važiti 1. siječnja 2011. (Narodne novine, broj 139/10)

² Nacrt prijedloga zakona o zaštiti na radu upućen je na mišljenje Europskoj komisiji u prosincu 2010. godine

zaštitom. Riječ je o socijalno najosjetljivijoj skupini osoba koje su izbjegle iz svojih domicilnih država iz razloga političkog progona, ugroženosti ratnim zbivanjima ili iz razloga diskriminacije na osnovi etičke i rasne pripadnosti. Prema bazi podataka o korisnicima prava prema ovom Zakonu ni jedna osoba ovog statusa nije evidentirana kao korisnica prava.

Tijekom dosadašnjeg usklađenog praćenja primjene Zakona o roditeljskim i roditeljskim potporama od strane nadležnih službi Ministarstva obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti i Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje te Povjerenstva za praćenje provedbe ovoga Zakona, utvrđena je potreba za doradom njegovih pojedinih odredaba u provedbenom smislu. U jednom se dijelu to odnosi na usklađivanje pojmova iz ovoga Zakona sa sličnim ili istim pojmovima iz Zakona o radu.

Isto se tako pokazala potreba usklađenja odredaba koje se odnose na aspekt prijenosa materijalnih prava iz ovog Zakona s jednog na drugog roditelja kad roditelji nisu istog radnopravnog statusa te dodatnog usklađivanja odredaba o korištenju prava preuzetih iz sustava rada i socijalne skrbi u sustav obiteljskih naknada (prava po osnovi potrebe njege djeteta s težim smetnjama u razvoju - dijete s težim tjelesnim ili mentalnim oštećenjem ili težom psihičkom bolesti).

Znatan dio prigovora korisnika prava na rad u skraćenom radnom vremenu radi njege djeteta s težim smetnjama u razvoju odnosio se na izračun naknade plaće koju ostvaruje radeći polovicu punoga radnog vremena i plaće koju bi ostvario da radi u punom radnom vremenu. Analizom isplata naknada plaće po ovoj osnovi, za razdoblje od 1. travnja do 31. prosinca 2009. godine, utvrđeno je da pojedini korisnici ovog prava ostvaruju značajno različite iznose mjesečne naknade plaće. Primjerice, one se kreću u iznosu od 1.663,00 do 16.832,77 kuna (broj korisnika naknada po ovoj osnovi, razvrstanih u 13 razreda, vidljiv je iz tablica 2. i 4. ovoga poglavlja). Isto tako, utvrđeno je da pojedini korisnici iz mjeseca u mjesec ostvaruju naknadu plaće za rad u skraćenom radnom vremenu u točno zaokruženim iznosima od 10.000,00 kuna, 9.000,00 kuna, 5.000,00 kuna ili 4.000,00 kuna.

Unatoč ovom izuzetno povoljnom obračunu naknade plaće, kojim se praktično nadoknađuje izgubljena zarada (plaća) za vrijeme njege djeteta s težim smetnjama u razvoju, jedan dio ovih korisnika traži da im se uz naknadu plaće, kao pripadajući iznos naknade plaće, isplaćuje i ukupni iznos poreza, prireza i obveznih doprinosa obračunatih na iznos plaće ostvarene kod poslodavca ili obavljanjem samostalne djelatnosti.

Dodatnim provjerama baze podataka utvrđeno je da znatan broj korisnika prava na rad u skraćenom radnom vremenu radi njege djeteta s težim smetnjama u razvoju, uz ovu naknadu ostvaruje i pravo na doplatak za djecu, bez utvrđivanja dohodovnog cenzusa, u iznosu od 831,50 kuna (25% proračunske osnovice) ili to pravo ostvaruje drugi roditelj. Imajući u vidu i propise u području socijalne skrbi, valja pretpostaviti da roditelji za to dijete, uz ove naknade, ostvaruju i pravo na osobnu invalidninu u mjesečnom iznosu od 750,00 kuna mjesečno.

Uvidom u ostale naknade u okviru sustava obiteljskih potpora, utvrđeno je da je ovo jedina novčana potpora koja nije vezana uz proračunsku osnovicu i za koju nije određen najviši iznos isplate, uz napomenu da je roditeljna naknada zaposlenog i samozaposlenog roditelja pravo po osnovi propisa iz obveznog zdravstvenog osiguranja.

Prema studiji Vijeća Europe, Opće uprave III - Socijalna kohezija, Odjela za socijalnu politiku, pod naslovom "Naknade povezane s rođenjem i obrazovanjem djece u Europi", koju je razmatrao Odbor stručnjaka za socijalnu sigurnost, (Olha Yampolska, Strasbourg, 6. travnja 2010.)³, može se zaključiti da europske države nemaju plaćeni institut "naknada za rad u polovici punog radnog vremena radi njege djeteta s težim smetnjama u razvoju" na način kako je to propisano hrvatskim zakonodavstvom. Naime, jasnoće radi, postoje naknade koje se dodjeljuju roditelju za slučaj

³ Olha Yampolska, "Benefits Associated with the Birth and Education of Children in Europe"; Council of Europe - Directorate General III - Social Cohesion - Social Policy Department, Strasbourg, 6 April 2010.

da imaju dijete s teškoćama u razvoju koje bi, u našem slučaju, mogli izjednačiti s isplatom 831,50 kuna doplatka za djecu prema Zakonu o doplatku za djecu.

Ovom prigodom navodimo samo neke od tih primjera koje je potrebno isključivo promatrati u kontekstu socijalne i obiteljske politike navedenih država: Austrija - dodatak od 138,30 EUR mjesečno; Belgija - dodatak varira između 70,30 EUR i 468,68 EUR mjesečno; Češka - roditelji djeteta s teškoćama u razvoju primaju 7.600 kruna (oko 295 EUR) mjesečno do 7. godine djeteta, Francuska - posebni roditeljski mjesečni doplatok iznosi 119,72 EUR i isplaćuje se pod uvjetom dohodovnog cenzusa do 20. godine djeteta, a za bolesno dijete, kojemu je potrebna roditeljska njega, dodatak od 39,58 EUR mjesečno, najduže 12 mjeseci i bez prava na naknadu plaće zbog dopusta ili rada u nepunom radnom vremenu - ove dvije naknade ne mogu se kumulirati; Španjolska - naknada u iznosu 1.000,00 EUR godišnje; Malta - isplaćuje 16,31 EUR tjedno; Latvija - naknada iznosi 150 lita (oko 106,40 EUR) mjesečno do 18. godine djeteta.

Međutim, iz razloga učestalih prigovora korisnika prava na rad u polovici punog radnog vremena radi njege djeteta s težim smetnjama u razvoju, odgovarajuće odredbe Zakona, kojima se uređuje način obračuna naknade za ovaj slučaj, nužno je preurediti na način koji u budućnosti neće stvarati dvojbe u pogledu iznosa pripadajuće naknade.

Tijekom praćenja primjene Zakona i na osnovi dosadašnjih iskustva pokazala se potreba dodatne razrade njegovih odredaba u dijelu kojim se uređuje nadležnost Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje u postupcima ostvarivanja prava u prvom i drugom upravnom stupnju određen, te nadzor nad njegovom primjenom od strane ministarstva nadležnog za obitelj.

2. Osnovna pitanja koja se trebaju urediti ovim zakonom

Ovim se zakonom želi dodatno osnažiti njegov pronatalitetni učinak, omogućiti veću uključenost roditelja u svijet rada bez gubitka ostvarenih, a neiskorištenih prava, ojačati zaštitu trudne radnice, radnice koja je nedavno rodila i radnice koja doji, nastaviti trend povećanja uključenosti očeva u korištenje roditeljskog dopusta i drugih prava te, dodatno, normativno i institucionalno unaprijediti primjenu Zakona.

Slijedom naprijed navedenog ovim zakonom potrebno je:

- propisati pojmove "trudna radnica", "radnica koja je nedavno rodila" i "radnica koja doji", na način koji je sukladan članku 2. Direktive Vijeća 92/85/EEZ, dodatno propisati prava ovih radnica na dopust za slučaj da poslodavac ne osigura njihovu odgovarajuću zaštitu na radu, a za slučaj da uvjeti rada mogu imati štetne posljedice po njihovo zdravlje ili zdravlje djeteta sukladno posebnim propisima,
- primjerenije uskladiti s Direktivom trajanje obveznog roditeljskog dopusta zaposlene i samozaposlene majke, uvođenjem dužeg obveznog roditeljskog dopusta te propisivanjem dodatnog roditeljskog dopusta, a vezano uz ove promjene novi rok do kojeg se može koristiti roditeljski dopust kao rad u polovici punog radnog vremena i način korištenja dodatnih dana roditeljskog dopusta za slučaj prijevremenog rođenja djeteta,
- primjerenije duljini trajanja obveznog roditeljskog dopusta za zaposlene i samozaposlene majke propisati i duljinu roditeljske poštude od rada nezaposlene majke i roditeljsku brigu o djetetu majke izvan sustava rada i traženja zaposlenja,
- propisati iznos naknade za slučaj produženja korištenja roditeljskog dopusta u trajanju od 60 dana koji se pridodaju roditeljskom dopustu do 180 dana ako otac djeteta u tom vremenu koristi pravo na roditeljski dopust u trajanju od 90 dana,
- urediti prijenos pojedinih prava korisnika s jednog na drugog roditelja/korisnika koji nisu istog radnopravnog statusa,
- jasnije propisati pravo na dopust ili rad u polovici punog radnog vremena radi njege djeteta s težim oštećenjem zdravlja, način korištenja tog prava, te iznos naknade plaće roditelju koji koristi pravo na rada u polovici punog radnog vremena radi njege djeteta,

- propisati mogućnost prenošenja prava korištenja posvojiteljskog dopusta s jednog na drugog posvojitelja te jasnije propisati iznos naknade za vrijeme korištenja prava na posvojiteljski dopust,
- propisati prava stranaca sa statusom azilanta ili osoba pod supsidijarnom zaštitom prema propisima o azilu,
- nomotehnički i pojmovno doraditi pojedine odredbe radi jednostavnije i jasnije primjene, te u odnosu na propise u području rada i zaštite na radu,
- dodatno propisati ovlaštenja Zavoda u postupku priznavanja prava prema ovom zakonu i nadzor nadležnog ministarstva za obitelj,
- odrediti iznos zapriječene novčane kazne u slučajevima kršenja odredaba ovoga zakona i prava korisnika te
- odrediti dan stupanja na snagu ovoga Zakona.

3. Posljedice koje će donošenjem zakona proisteci

Odredbe ovoga zakona pridonijet će usklađenju hrvatskog zakonodavstva s pravnom stečevinom Europske unije u poglavlju "Socijalna politika i zapošljavanje", djelotvornijoj zaštiti trudnih radnica, radnica koje su nedavno rodile i radnica koje doje, otklanjanju pojmovne neujednačenosti s propisima u području rada i zaštite na radu, te jasnijoj primjeni njegovih pojedinih odredaba.

Produžavanjem razdoblja obveznog roditeljnog dopusta sa 70 na 98 dana dodatno će pridonijeti zaštiti zdravlja zaposlene i samozaposlene majke i novorođenog djeteta. Ovom izmjenom znatno je prošireno razdoblje prava na obvezni roditeljni dopust nakon rođenja djeteta, te se na taj način osiguravaju povoljniji uvjeti za brigu i njegu novorođenog djeteta i pridonosi očuvanju zdravlja i postporođajnom oporavku roditelje.

Dodatnim uređivanjem prijenosa prava korištenja roditeljnog dopusta na oca djeteta i to nakon korištenja obveznog roditeljnog dopusta naglašava se da je riječ o pravu majke koja je rodila, a da će majka, zajedno s ocem djeteta, sukladno obiteljskim okolnostima odlučivati o daljnjem načinu korištenja tog prava.

Usvajanje izmjena i dopuna Zakona pridonijet će i jasnoći u primjeni određenih njegovih normi, osobito u dijelu koji se odnosi na naknade i mogućnosti korištenja pojedinih prava ovisno od obiteljskih okolnosti i potrebe za skrb i njegu o djetetu. Jasnijim propisivanjem prava na naknadu plaće za vrijeme korištenja pojedinih prava, osobito za vrijeme korištenja prava na roditeljski dopust u trajanju od 8 mjeseci za slučaj kad otac koristi taj dopust u trajanju od najmanje 3 mjeseca, kad jedan od roditelja koristi pravo na dopust u polovici punog radnog vremena radi njege djeteta s težim smetnjama u razvoju ili za slučaj korištenja prava na posvojiteljski dopust, otklonit će brojne dvojbe oko primjene ovih odredaba, osobito u odnosu na prigovore korisnika.

Proširenje utvrđenih korisnika prava iz ovoga zakona na socijalnu skupinu azilanata i osoba pod supsidijarnom odgovornošću pridonijet će daljnjoj afirmaciji zaštite ljudskih prava i sloboda pripadnika ove izuzetno osjetljive socijalne skupine građana koji su našli utočište u Republici Hrvatskoj.

Donošenjem ovoga zakona korisnicima se omogućuje još fleksibilniji pristup tržištu rada, osobito nezaposlenim i onima koji su izvan sustava rada i traženja zaposlenja.

Temeljem novih odredaba Zakona ojačat će se nadzor u njegovoj primjeni, kako s gledišta prava korisnika, tako i s gledišta poštivanja zakonitosti i međunarodno preuzetih obveza u području zaštite majčinstva, zaposlenih trudnica, roditelja i radnica koje doje. Jačanje institucionalne i pravne pozicije središnjeg tijela državne uprave, nadležnog za nadzor nad primjenom ovoga Zakona, znači i potrebu stvaranja odgovarajućih uvjeta za primjenu pravne stečevine Europske unije na području Republike Hrvatske.

III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA

Stupanjem na snagu ovoga zakona valja očekivati porast broja očeva u korištenju prava na roditeljski dopust u trajanju od najmanje 90 dana, u prvih 180 dana roditeljskog dopusta, radi čega se ukupno trajanje roditeljskog dopusta produžuje za dodatnih 60 dana. Temeljem pokazatelja za 2009. i prvih sedam mjeseci 2010. godine ovo pravo prosječno mjesečno koristi između 100 i 110 očeva/roditelja, za što se mjesečno izdvaja oko 120.000,00 kuna. Valja očekivati da će broj očeva u korištenju ovog prava tijekom prve godine primjene Zakona porasti za 10-15% , te bi njihov procijenjeni broj mogao iznositi između 115 i 125 prosječno mjesečno. Ovo povećanje broja očeva u korištenju prava na roditeljski dopust donijelo bi porast prosječnih mjesečnih financijskih izdataka sa 120.000,00 kuna na 223.000,00 kuna (prosječni iznos naknade za vrijeme korištenja roditeljskog dopusta do 180 dana za srpanj 2010. godine iznosio je 2.159,58 kuna). Na godišnjoj bi razini u ovu svrhu bilo potrebno osigurati dodatnih 1.799.000,00 kuna. Ove odredbe ujedno su i najava primjene nove Direktive EU o roditeljskom dopustu prema kojoj se pravo na roditeljski dopust, u našem slučaju, sa sadašnjih 180 dana (6 mjeseci) produžuje na najmanje 8 mjeseci, odnosno s pravom majke na 4 mjeseca i oca na 4 mjeseca, uz mogućnost prenošenja ovog prava s jednog na drugog roditelja u trajanju od najviše 3 mjeseca. Ove odredbe bit će obvezujuće za Republiku Hrvatsku po ulasku u Europsku uniju, te će u tom smislu biti potrebno mijenjati odgovarajuće odredbe ovoga zakona.

Isto tako valja očekivati rast troškova vezanih uz korištenje prava na posvojiteljski dopust te isplatu jednokratne novčane pomoći u iznosu od 70% proračunske osnovice posvojitelju/posvojiteljici neovisno od dobi posvojenog djeteta. Prosječno se godišnje posvoji između 130 i 140 djece, a među njima je oko 66 do 70 djece u dobi do navršene 3. godine života za koju je osigurana isplata jednokratne novčane pomoći u iznosu od 70% proračunske osnovice. Slijedom navedenog ovim oblikom potpore nije obuhvaćeno oko 70 posvojitelja/posvojiteljica te bi u navedenu svrhu u državnom proračunu bilo potrebno osigurati dodatnih 162.974,00 kuna. Isto tako, radi isplate novčane naknade za vrijeme korištenja posvojiteljskog dopusta u iznosu određenom za vrijeme korištenja roditeljskog dopusta za oko 30 posvojitelja/posvojiteljica, koji/e su posvojili/e dijete starije od 6 mjeseci, potrebno je osigurati dodatnih 525.000,00 kuna na godišnjoj razini.

Ukupni rast troškova po osnovi proširenog prava za vrijeme korištenja dodatnih 60 dana roditeljskog dopusta od strane oca/roditelja i prava zaposlenih i samozaposlenih posvojitelja, tijekom prve godine primjene zakona procjenjuje se u iznosu od 2.486.974,00 kune.

Međutim, primjenom novih uvjeta i načina izračuna iznosa naknade roditelju koji koristi pravo na rad u polovici punog radnog vremena radi njege djeteta s težim smetnjama u razvoju očekuje se realan pad ukupnih izdataka za ovu namjenu između 2.500.000,00 kuna i 4.400.000,00 kuna u prvoj godini primjene ove odredbe. Za potrebe naknade za rad u skraćenom radom vremenu po osnovi njege djeteta s težim smetnjama u razvoju u 2010. godini bit će isplaćeno oko 83 milijuna kuna, te se procjenjuje da će u prvoj godini primjene ovoga zakona biti potrebno osigurati oko 78.586.000,00 do 80.515.000,00 kuna.

Uvođenje "azilanata" i "osoba pod supsidijarnom zaštitom" kao novih korisnika prema ovom Zakonu, obzirom na njihovu malobrojnost (eventualno jedan korisnik godišnje), neće imati odraza na rast broja korisnika prava pa tako ni na ukupne troškove provedbe zakona.

Iz naprijed navedenog proizlazi da predložene izmjene i dopune Zakona neće zahtijevati dodatno osiguranje sredstava u državnom proračunu.

Pravo na slobodan radni dan radi prenatalnog pregleda, kao novo pravo, ne traži osiguranje dodatnih sredstva u državnom proračunu.

Slijedom gore navedenog za provedbu ovoga zakona nije potrebno osigurati dodatna sredstva u državnom proračunu.

IV. OBRAZLOŽENJE PRIJEDLOGA ZA DONOŠENJE ZAKONA HITNOM POSTUPKU

Sukladno članku 161. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, br. 71/2000, 129/2000, 117/2001, 6/2002 - pročišćeni tekst, 41/2002, 91/2003, 58/2004, 69/2007, 39/2008 i 86/2008), predlaže se donošenje ovoga zakona po hitnom postupku, s obzirom da postoje opravdani državni razlozi, u cilju usklađivanja hrvatskog zakonodavstva s pravnom stečevinom Europske unije i to s Direktivom Vijeća 92/85/EEZ, od 19. listopada 1992., o uvođenju mjera poboljšanja sigurnosti zdravlja trudnica te radnica koje su nedavno rodile ili doje na radnom mjestu (deseta pojedinačna direktiva u smislu članka 16. stavka 1. Direktive 89/391/EEZ) i Direktivom Vijeća 2004/83/EC, od 29. travnja 2004. godine, o minimalnim standardima za kvalifikaciju i status državljana treće zemlje ili osoba bez državljanstva kao izbjeglica ili kao osoba kojima je na drugi način potrebna međunarodna zaštita.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O RODILJNIM I RODITELJSKIM POTPORAMA

Članak 1.

U Zakonu o roditeljnim i roditeljskim potporama (Narodne novine, br. 85/08 i 110/08 - ispravak), u članku 2. stavak 3. mijenja se i glasi:

"(3) Potpore iz stavaka 1. i 2. ovoga članka ostvaruje majka i otac djeteta, posvojitelj djeteta, skrbnik, udomitelj ili druga fizička osoba kojoj je maloljetno dijete odlukom nadležnog tijela povjereno na čuvanje i odgoj."

Članak 2.

U članku 6. točka 8. mijenja se i glasi:

"8. puno radno vrijeme" u smislu ovoga Zakona je rad od 40 sati tjedno, ako posebnim propisom, pravilnikom o radu, kolektivnim ugovorom, sporazumom sklopljenim između radničkog vijeća i poslodavca ili ugovorom o radu nije drugačije određeno."

Iza točke 9. dodaju se točke 10., 11. i 12. koje glase:

"10. "trudna radnica" u smislu ovoga Zakona je zaposlena radnica koja o svom stanju trudnoće pisanim putem obavijesti svoga poslodavca, ako ovim Zakonom nije drugačije propisano,

11. "radnica koja je rodila" u smislu ovoga Zakona je zaposlena radnica majka djeteta u dobi do navršene prve godine života djeteta, koja o tom svom stanju pisanim putem obavijesti svoga poslodavca najkasnije 30 dana prije povratka na rad,

12. "radnica koja doji dijete" u smislu ovoga Zakona je zaposlena radnica majka djeteta u dobi do navršene prve godine života djeteta koje doji, koja o tom svom stanju pisanim putem obavijesti svoga poslodavca najkasnije 30 dana prije povratka na rad."

Iza stavka 1. dodaje se stavak 2. koji glasi:

"(2) Pojmovi i izrazi koji se u ovom Zakonu koriste za osobe u muškom rodu uporabljeni su neutralno i odnose se na osobe muškog i ženskog spola."

Članak 3.

U članku 7. stavku 1. riječi: "(u daljnjem tekstu: korisnik)" brišu se.

U stavku 1. točki 4. iza riječi: "zdravstvenog" dodaje se riječ: "i mirovinskog".

Stavak 2. mijenja se i glasi:

"(2) Zaposlenim roditeljem u smislu stavka 1. točke 1. ovoga članka smatra se i roditelj koji je:

- izabran ili imenovan na stalnu dužnost u tijelima državne vlasti ili u tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, ako za taj rad prima plaću i ako po toj osnovi ima priznat status osiguranika iz obveznog zdravstvenog i mirovinskog osiguranja

- član uprave trgovačkog društva, ako po toj osnovi ima priznat status osiguranika iz obveznog zdravstvenog i mirovinskog osiguranja

- prema propisima o radu sklopio ugovor o stručnom osposobljavanju, bez zasnivanja radnog odnosa i koji, po toj osnovi, ima priznat status osiguranika iz obveznog zdravstvenog i mirovinskog osiguranja

- roditelj njegovatelj, koji po toj osnovi ima priznat status osiguranika iz obveznog zdravstvenog i mirovinskog osiguranja, te

- osoba koja pruža njegu i pomoć hrvatskom ratnom vojnom invalidu iz Domovinskog rata, te po toj osnovi ima priznat status osiguranika iz obveznog zdravstvenog i mirovinskog osiguranja."

Stavak 3. mijenja se i glasi:

"(3) Korisnik roditeljnih i roditeljskih potpora iz ovoga Zakona je i posvojitelj koji ima utvrđen status osigurane osobe u obveznom zdravstvenom osiguranju, prema svom radnopravnom statusu, ako ovim Zakonom nije drugačije propisano."

Stavak 4. mijenja se i glasi:

"(4) Korisnik prema odredbama ovoga Zakona i pod uvjetima iz ovoga Zakona je i skrbnik maloljetnog djeteta kojem je rješenjem nadležnog tijela to dijete povjereno na čuvanje i odgoj ili druga fizička osoba kojoj je maloljetno dijete odlukom nadležnog tijela povjereno na čuvanje i odgoj, prema svom radnopravnom statusu, pod uvjetom da ima status osigurane osobe u obveznom zdravstvenom osiguranju i ako s tim djetetom živi u zajedničkom kućanstvu."

Iza stavka 4. dodaje se stavak 5. koji glasi:

"(5) Korisnik prema odredbama ovog Zakona i pod uvjetima iz ovog Zakona je i udomitelj maloljetnog djeteta, prema svom radnopravnom statusu, pod uvjetom da ima status osigurane osobe u obveznom zdravstvenom osiguranju i ako s tim djetetom živi u zajedničkom kućanstvu."

Dosadašnji stavak 5. postaje stavak 6.

Članak 4.

Članak 8. mijenja se i glasi:

"(1) Pravo prema ovom Zakonu mogu ostvariti i stranci koji su prema propisima o azilu ostvarili status azilanta ili status osobe pod supsidijarnom zaštitom.

(2) Na korisnike iz stavka 1. ovog članka primijenit će se odgovarajuće odredbe ovog Zakona, prema njihovom radnopravnom statusu, bez primjene uvjeta u pogledu državljanstva i duljine prebivališta odnosno stalnog boravka na području Republike Hrvatske."

Članak 5.

U članku 9. stavku 1. točka 6. mijenja se i glasi:

"6. dopust trudne radnice ili dopust radnice koja je rodila ili dopust radnice koja doji dijete,".

Iza točke 6. dodaje se nova točka 7. koja glasi:

"7. Slobodan radni dan za prenatalni pregled,".

Dosadašnje točke 7. i 8. postaju točke 8. i 9.

Iza stavka 5. dodaju se novi stavci 6., 7. i 8. koji glase:

"(6) Korisnik iz članka 7. stavka 4. ovoga Zakona, temeljem pravomoćnog rješenja o skrbništvu odnosno pravomoćne odluke nadležnog tijela, kojom mu je dijete povjereno na čuvanje i odgoj, ostvaruje prava prema ovom Zakonu, sukladno svome radnopravnom statusu i pod uvjetom da odnosna prava roditelj nije iskoristio.

(7) Korisnik iz članka 7. stavka 5. ovoga Zakona, temeljem pravomoćnog rješenja nadležnog tijela, ostvaruje pravo na vremenske potpore iz ovog Zakona, sukladno svom radnopravnom statusu i pod uvjetom da ta prava roditelj nije iskoristio.

(8) Korisnik iz članka 7. stavka 5. ovoga Zakona ne ostvaruje pravo na novčane potpore prema ovom Zakonu."

Dosadašnji stavak 6. postaje stavak 9.

Članak 6.

Članak 12. mijenja se i glasi:

"(1) Zaposlena ili samozaposlena trudnica odnosno zaposlena ili samozaposlena majka za vrijeme trudnoće, poroda i njege novorođenog djeteta, ima pravo na roditeljni dopust u trajanju od 28 dana prije dana očekivanog poroda do navršenih 6 mjeseci života djeteta, koji se sastoji od obveznog i dodatnog roditeljnog dopusta.

(2) Zaposlena ili samozaposlena trudnica odnosno zaposlena ili samozaposlena majka pravo na obvezni roditeljni dopust koristi u neprekidnom trajanju od 98 dana, od kojih 28 dana prije dana očekivanog poroda te 70 dana nakon rođenja djeteta.

(3) Dan očekivanoga poroda utvrđuje izabrani doktor opće ili obiteljske medicine prema nalazu izabranog doktora ginekologa iz obveznoga zdravstvenog osiguranja.

(4) Iznimno, zaposlena ili samozaposlena trudnica odnosno zaposlena ili samozaposlena majka, ovisno o stanju trudnoće i zdravstvenog stanja zaposlene ili samozaposlene trudnice, može početi koristiti roditeljni dopust iz stavka 2. ovoga članka i 45 dana prije dana očekivanog poroda, što utvrđuje izabrani doktor opće ili obiteljske medicine, a prema nalazu izabranog doktora ginekologa iz stavka 3. ovoga članka.

(5) Nakon proteka obveznog roditeljnog dopusta iz stavka 2. ovoga članka zaposlena ili samozaposlena majka ima pravo na dodatni roditeljni dopust do navršenih 6 mjeseci života djeteta, kojeg može svojom pisanom izjavom prenijeti na oca djeteta, uz njegovu prethodnu suglasnost, u cijelosti ili u vremenski ograničenom trajanju.

(6) Ako je dijete prerano rođeno, obvezni roditeljni dopust iz stavka 2. ovoga članka ili dodatni roditeljni dopust iz stavka 5. ovoga članka produžuje se za onoliko dana za koliko je dijete prerano rođeno.

(7) Pod prerano rođenim djetetom u smislu stavka 6. ovoga članka smatra se dijete rođeno prije navršenog 37. tjedna odnosno 259. dana trudnoće, u skladu s ocjenom nadležnog tijela Zavoda temeljem vještačenja na osnovi medicinske dokumentacije."

Članak 7.

U članku 13. stavak 1. mijenja se i glasi:

"(1) Zaposleni ili samozaposleni roditelj, nakon navršenih 6 mjeseci života djeteta ili nakon proteka vremena iz članka 15. stavka 1. i 2. ovog Zakona, ima pravo na roditeljski dopust."

U stavku 3. riječ: "u pravilu," briše se.

Članak 8.

U članku 14. stavak 1. mijenja se i glasi:

"(1) Zaposleni ili samozaposleni roditelj ima pravo na roditeljski dopust u trajanju od 6 ili 30 mjeseci, ovisno o broju rođene djece i načinu njegova korištenja."

U stavku 3. riječ: "obostrano" briše se.

Stavak 7. mijenja se i glasi:

"(7) U broj rođene djece iz stavka 2. ovoga članka uračunavaju se i mrtvorodena i umrla djeca, posvojena djeca, maloljetna djeca kojima je korisnik određen za skrbnika, maloljetna djeca kojima je korisnik određen za udomitelja, kao i djeca koja su odlukom nadležnog tijela povjerena korisniku na čuvanje ili odgoj."

Članak 9.

Članak 15. mijenja se i glasi:

"(1) Dodatni roditeljni dopust iz članka 12. stavka 5. ovoga Zakona zaposlena ili samozaposlena majka može koristiti i kao pravo na rad s polovicom punog radnog vremena.

(2) Zaposlena ili samozaposlena majka ima pravo nakon navršenih 6 mjeseci života djeteta koristiti rad s polovicom radnog vremena iz stavka 1. ovoga članka u onolikom trajanju u kolikom je to pravo koristila do navršenih 6 mjeseci života djeteta, a najduže do navršenih 9 mjeseci života djeteta.

(3) Odredbe stavaka 1. i 2. ovoga članka primijenit će i u slučaju prijenosa prava korištenja dodatnog roditeljnog dopusta s majke na oca djeteta sukladno članku 12. stavku 5. ovoga zakona.

(4) Zaposleni ili samozaposleni roditelj može pravo na roditeljski dopust iz članka 14. stavka 2. ovoga Zakona koristiti i kao pravo na rad s polovicom punoga radnog vremena u dvostrukom trajanju neiskorištenoga roditeljskog dopusta."

Članak 10.

Članak 17. mijenja se i glasi:

"Ako zaposlena ili samozaposlena majka rodi mrtvo dijete prije nego je započela koristiti roditeljski dopust ili ako dijete umre prije nego što je protekao roditeljski dopust, ima pravo na roditeljski dopust odnosno ima pravo nastaviti koristiti pravo na roditeljski dopust još 3 mjeseca računajući od idućeg dana od dana smrti djeteta."

Članak 11.

Naslov iznad članka 18. i članak 18. mijenjaju se i glase:

"6. Prijenos prava na jednog roditelja

Članak 18.

(1) Ako jedan od zaposlenih ili samozaposlenih roditelja umre ili ako je iz bilo kojeg drugog opravdanog razloga spriječen započeti ili koristiti pripadajuće pravo, pravo korištenja po osnovi ovoga Zakona prenosi se na drugog roditelja.

(2) Pod opravdanim razlozima iz stavka 1. ovoga članka podrazumijeva se:

- kad je jedan roditelj lišen roditeljske skrbi; kad je jednom roditelju oduzeto pravo života sa svojim djetetom; kad je jedan roditelj potpuno lišen poslovne sposobnosti, djelomice lišen poslovne sposobnosti u odnosu na roditeljsku skrb, proglašen nestalim, nepoznat, nepoznatog prebivališta ili boravka ili je prema nalazu nadležnog centra za socijalnu skrb grubo zanemario skrb o djetetu napuštanjem djeteta

- kad su radi zaštite dobrobiti djeteta susreti i druženje djeteta s jednim od roditelja zabranjeni ili ograničeni ili je jednom od roditelja, prema posebnim propisima, izrečena mjera za zaštitu prava i dobrobiti djeteta, zabrana približavanja djetetu ili udaljenja iz stana, kuće ili nekog drugog stambenog prostora u kojem dijete živi

- kad je jedan od roditelja teško bolestan ili je ovisan o pomoći druge osobe radi čega je na duže vrijeme spriječen ili u znatnoj mjeri ograničen u obavljanju svoje roditeljske skrbi prema ocijeni nadležnog tijela vještačenja Zavoda

- kad je jedan od roditelja kao djelatna vojna osoba u vojnoj misiji izvan Republike Hrvatske ili na izdržavanju kazne zatvora u trajanju dužem od jedne godine neprekidno, a sve pod uvjetom da se taj roditelj, pisanom izjavom, odrekao prava na korištenje roditeljskog dopusta u korist drugog roditelja.

(3) Korištenje prava od strane jednog roditelja u smislu stavaka 1. i 2. ovoga članka primijenit će se i na sve ostale korisnike prava iz ovoga Zakona, bez obzira na njihov međusobni radnopravni status, pod uvjetom da roditelj, odnosno korisnik, na kojeg se prenosi pravo korištenja tog prava, ispunjava uvjete prema ovom Zakonu.

(4) Za slučaj iz stavka 3. ovog članka, roditelj odnosno korisnik, na kojeg je prenijeto pravo korištenja pripadajućeg prava drugog roditelja odnosno korisnika, ostvaruje sva prava propisana ovim Zakonom, ovisno o svom radnopravnom statusu."

Članak 12.

Naslov iznad članka 19. i članak 19. mijenjaju se i glase:

"7. Stanka za dojenje djeteta i dopust trudne radnice ili dopust radnice koja je rodila ili dopust radnice koja doji dijete

Članak 19.

(1) Radnica koja doji dijete, tijekom rada u punom radnom vremenu, ima pravo na stanku za dojenje djeteta u trajanju od dva sata dnevno, neovisno od toga koristi li zaposleni ili samozaposleni otac u isto vrijeme i za isto dijete jedno od prava propisanih ovim Zakonom.

- (2) Pravo iz stavka 1. ovoga članka može se koristiti jednokratno ili dva puta u tijeku dana u trajanju od po sat vremena.
- (3) Radnica koja doji dijete može pravo iz stavka 1. ovoga članka koristiti do navršene 1. godine života djeteta.
- (4) Vrijeme stanke iz stavka 1. ovoga članka ubraja se u radno vrijeme.
- (5) Radnica koja doji dijete za vrijeme korištenja prava iz stavka 1. ovoga članka ima pravo na naknadu plaće koja iznosi 100% proračunske osnovice, preračunate na satnu osnovicu za mjesec za koji se obračunava odnosna naknada."

Članak 13.

Naslov iznad članka 20. i članak 20. mijenjaju se glase:

"7.2. Dopust trudne radnice ili dopust radnice koja je rodila ili dopust radnice koja doji dijete

Članak 20.

- (1) Trudna radnica ili radnica koja je rodila ili radnica koja doji dijete, koja radi na poslovima koji su štetni po njezino zdravlje i/ili zdravlje djeteta koje doji, ostvaruje pravo na zaštitu od štetnosti utjecaja poslova radnoga mjesta na kojemu radi, sukladno propisima o radu i propisima o zaštiti na radu, od trenutka izvješćivanja poslodavca o svojem stanju trudnoće ili početku rada nakon korištenja roditeljnog ili roditeljskog dopusta i/ili o dojenju djeteta.
- (2) Trudna radnica dužna je u roku 30 dana od dana obavijesti poslodavcu o svojem stanju trudnoće dostaviti poslodavcu potvrdu nadležnog liječnika specijaliste ginekologa o svojoj trudnoći.
- (3) Zaposlena majka koja koristi pravo na roditeljni ili roditeljski dopust dužna je 30 dana prije početka rada dostaviti poslodavcu rodni list za dijete po čijem rođenju ima status radnice koja je rodila, a ako doji dijete, u istom roku, dostaviti poslodavcu pisanu potvrdu liječnika specijaliste pedijatra o dojenju djeteta.
- (4) Ako trudna radnica ili radnica koja je rodila ili radnica koja doji dijete radi na poslovima koji su štetni po njezino zdravlje ili zdravlje djeteta koje doji, ima pravo na dopust trudne radnice, dopust radnice koja je rodila ili dopust radnice koja doji dijete, uz naknadu plaće u visini prosječne plaće isplaćene u tri mjeseca koja prethode mjesecu u kojem stječe pravo na ovaj dopust, na teret poslodavca, pod uvjetima iz ovog Zakona.
- (5) Trudna radnica ili radnica koja je rodila ili radnica koja doji dijete ima pravo dopust iz stavka 4. ovoga članka koristiti od prvoga sljedećeg dana nakon dana kad je prema propisima o radu i zaštiti na radu utvrđeno da poslodavac nije osigurao raspoređivanje trudne radnice ili radnice koja je rodila ili radnice koja doji dijete na druge odgovarajuće poslove do dana stjecanja prava na roditeljni dopust ili do navršene godine dana djetetova života ili do dana s kojim je nadležno tijelo ili inspekcija utvrdila da je poslodavac mjerama zaštite na radu ili prilagodbom uvjeta rada otklonio štetne uvjeta rada po njezino zdravlje, dojenje ili zdravlje djeteta koje doji ili ako je osigurao njezino raspoređivanje na druge odgovarajuće poslove.
- (6) Trudna radnica ili radnica koja je rodila ili radnica koja doji dijete nije obvezna raditi noću tijekom trudnoće, u razdoblju do godine dana života djeteta odnosno u razdoblju dok doji dijete, pod uvjetom da predoči potvrdu nadležnog liječnika specijaliste ginekologa o svojoj trudnoći ili potvrdu liječnika specijaliste pedijatra o dojenju djeteta ili potvrdu liječnika specijaliste medicine rada, kojom se potvrđuje da je to neophodno za sigurnost i zdravlje trudne radnice ili radnice koja je rodila ili radnice koja doji dijete, odnosno za sigurnost i zdravlje djeteta."

Članak 14.

Iza članka 20. dodaje se točka 7.3. i članak 20.a koji glase:

"7.3. Slobodan radni dan za prenatalni pregled

Članak 20.a

- (1) Trudna radnica ima pravo na jedan slobodan radni dan mjesečno u svrhu obavljanja prenatalnih pregleda ako posebnim propisom nije drugačije određeno.
- (2) Trudna radnica može, u dogovoru s poslodavcem, pravo iz stavka 1. ovoga članka koristiti i na način da pripadajuće sate radnog dana rasporedi i koristi višekratno, tijekom više radnih dana u tijeku mjeseca.
- (3) Trudna radnica dužna je poslodavcu pisanim putem najaviti korištenje prava iz stavka 1. ovoga članka dva radna dana prije zakazanog vremena za prenatalni pregled te na njegov zahtjev dostaviti dokaz o toj činjenici.
- (4) Slobodan radni dan iz stavka 1. ovoga članka ili radni sati iz stavka 2. ovoga članka smatraju se vremenom provedenim na radu."

Članak 15.

Članak 21. mijenja se i glasi:

"Ministar nadležan za obitelj, uz suglasnost ministra nadležnog za rad, propisat će pravilnikom uvjete i postupak ostvarivanja prava trudne radnice, radnice koja je rodila i radnice koja doji dijete iz članaka 19. i 20. ovoga Zakona."

Članak 16.

Članak 23. mijenja se i glasi:

- "(1) Jedan od zaposlenih ili samozaposlenih roditelja djeteta s težim smetnjama u razvoju (dijete s težim tjelesnim ili mentalnim oštećenjem ili težom psihičkom bolesti), nakon isteka prava na roditeljski dopust sukladno članku 12. ili članku 15. stavcima 1. i 2. ovoga Zakona ili u tijeku korištenja ili nakon isteka prava na roditeljski dopust sukladno članku 14. ili članku 15. stavku 3. ovoga Zakona, na temelju nalaza i mišljenja nadležnog tijela vještačenja prema propisima o obveznom zdravstvenom osiguranju, ima pravo na dopust za njegu djeteta do navršene 8. godine djetetova života.
- (2) Jedan od zaposlenih ili samozaposlenih roditelja pravo iz stavka 1. ovoga članka može koristiti i kao pravo na rad s polovicom punog radnog vremena te nastaviti njegovo korištenje i nakon navršene 8. godine djetetova života, sve dok ta potreba traje, a na temelju nalaza i mišljenja nadležnog tijela vještačenja prema propisima o obveznom zdravstvenom osiguranju.
- (3) Zaposlenom ili samozaposlenom roditelju se sva neiskorištena prava na roditeljski dopust iz članka 14. ili članka 15. stavka 3. ovoga Zakona za odnosno dijete stavljaju u mirovanje s danom početka korištenja prava iz stavka 1. ili stavka 2. ovoga članka.
- (4) Za slučaj da je roditelj iz stavka 1. ili stavka 2. ovoga članka svoje pravo na roditeljski dopust za odnosno dijete prenio na drugog roditelja, svako daljnje korištenje tog prenijetog prava stavlja se u mirovanje s danom koji prethodi početku korištenja prava iz stavka 1. ili stavka 2. ovoga članka, bez obzira na okolnost koristi li drugi roditelj trenutno to prenijeto pravo u obliku roditeljskog dopusta ili rada u polovici punog radnog vremena ili je najavio namjeru korištenja tog prava.
- (5) Prava iz stavka 1. ili stavka 2. ovoga članka može koristiti samo jedan od zaposlenih ili samozaposlenih roditelja prema međusobnom dogovoru ili po odluci nadležnog suda.
- (6) Pravo iz stavka 1. ili stavka 2. ovoga članka ne može se koristiti za slučaj da jedan od roditelja djeteta, prema ovom Zakonu, već koristi to pravo za drugo dijete ili da jedan od roditelja djeteta, prema propisima iz socijalne skrbi, za to dijete, ima priznat status roditelja njegovatelja, izuzev ako temeljem nalaza i mišljenja nadležnog tijela vještačenja prema propisima o obveznom zdravstvenom osiguranju, kojim je utvrđeno da roditelj, koji koristi pravo za drugo dijete, nije u mogućnosti pružati odgovarajuću njegu za dvoje ili više djece zbog težine njihova mentalnog ili tjelesnog oštećenja, odnosno teže psihičke bolesti.

(7) Zaposleni ili samozaposleni roditelj za vrijeme korištenje prava iz stavka 1. ili stavka 2. ovoga članka ima pravo novčanu naknadu prema ovom Zakonu.

(8) Ministar nadležan za obitelj, uz suglasnost ministra nadležnog za zdravstvo, pravilnikom će propisati uvjete i postupak za stjecanje prava iz ovoga članka."

Članak 17.

Članak 24. mijenja se i glasi:

"(1) Za vrijeme korištenja prava na roditeljski dopust iz članka 12. ovoga Zakona ili prava na rad s polovicom punoga radnog vremena iz članka 15. stavaka 1. i 2. ovoga Zakona zaposleni ili samozaposleni roditelj ima pravo na naknadu plaće u iznosu 100% od osnovice za naknadu plaće utvrđene prema propisima o obveznom zdravstvenom osiguranju.

(2) Zaposleni ili samozaposleni roditelj za vrijeme korištenja prava na roditeljski dopust iz članka 14. stavka 2. ovoga Zakona u trajanju od 6 mjeseci, odnosno 8 mjeseci za slučaj iz članka 14. stavka 4. ovoga Zakona, ima pravo na naknadu plaće u punom iznosu osnovice za naknadu plaće utvrđene u skladu sa stavkom 1. ovoga članka, koja ne može za puno radno vrijeme iznositi više od 80% proračunske osnovice mjesečno.

(3) Zaposleni ili samozaposleni roditelj, za vrijeme korištenja prava na roditeljski dopust u trajanju od 6 mjeseci, odnosno 8 mjeseci na način propisan člankom 15. stavkom 3. ovoga Zakona, ima pravo na naknadu plaće u punom iznosu osnovice za naknadu plaće utvrđene u skladu sa stavkom 1. ovoga članka, koja ne može za puno radno vrijeme iznositi više od 80% proračunske osnovice mjesečno.

(4) Zaposleni ili samozaposleni roditelj iz članka 14. stavka 2. postavka 2. ovoga Zakona, nakon korištenja prava na roditeljski dopust u trajanju od 6 mjeseci, odnosno 8 mjeseci za slučaj iz članka iz članka 14. stavka 4. ovoga Zakona ili korištenja roditeljskog dopusta na način propisan člankom 15. stavkom 3. ovoga Zakona, za vrijeme korištenja roditeljskog dopusta u preostalom trajanju ili korištenja tog dijela roditeljskog dopusta u polovici punog radnog vremena ima pravo na novčanu naknadu u iznosu od 50% proračunske osnovice za puno radno vrijeme.

(5) Za vrijeme korištenja prava iz članka 16. ovoga Zakona zaposleni ili samozaposleni roditelj ima pravo na novčanu naknadu u visini od 50% proračunske osnovice mjesečno za puno radno vrijeme.

(6) Zaposleni ili samozaposleni roditelj za vrijeme korištenja dopusta za slučaj smrti djeteta iz članka 17. ovoga Zakona ima pravo na naknadu plaće utvrđenu prema ovom Zakonu, koja za puno radno vrijeme iznosi 100% od osnovice za naknadu plaće utvrđene u skladu sa stavkom 1. ovoga članka i koja ne može za puno radno vrijeme iznositi više od 80% proračunske osnovice mjesečno.

(7) Iznimno od stavka 6. ovoga članka u slučaju mrtvorodenog djeteta ili ako dijete umre za vrijeme korištenja prava na roditeljski dopust, zaposleni ili samozaposleni roditelj za vrijeme korištenja dopusta za slučaj smrti djeteta iz članka 17. ovoga Zakona ima pravo na naknadu plaće, koja za puno radno vrijeme iznosi 100% od osnovice za naknadu plaće utvrđene u skladu sa stavkom 1. ovoga članka.

(8) Zaposleni ili samozaposleni roditelj, koji ne ispunjava uvjet staža osiguranja u trajanju od najmanje 12 mjeseci neprekidno ili 18 mjeseci s prekidima u posljednje dvije godine (prethodno osiguranje), za vrijeme korištenja prava prema ovom Zakonu ima pravo na novčanu naknadu koja iznosi 50% proračunske osnovice.

(9) Zaposlenom ili samozaposlenom roditelju naknada plaće odnosno novčana naknada, utvrđena ovim člankom, ne može iznositi manje od 50% proračunske osnovice, neovisno radi li u punom ili nepunom radnom vremenu.

(10) Zaposleni roditelj, korisnik prava iz članka 7. stavka 2. podstavaka 3., 4. i 5. ovoga Zakona, za vrijeme korištenja prava na roditeljski dopust iz članka 12. ovoga Zakona ili prava na roditeljski dopust iz članka 14. stavka 2. ovoga Zakona ili prava na rad s polovicom punog radnog vremena iz članka 15. ovoga Zakona ili za vrijeme korištenja dopusta za slučaj smrti djeteta iz članka 17. ovoga Zakona ima pravo na novčanu naknadu u visini od 50% proračunske osnovice."

Članak 18.

Iza članka 24. dodaju se novi članci 24.a i 24.b koji glase:

"Članak 24.a

- (1) Zaposleni ili samozaposleni roditelj djeteta s težim smetnjama u razvoju (djeteta s težim tjelesnim ili mentalnim oštećenjem ili težom psihičkom bolesti) iz članka 23. stavka 1. ovoga Zakona za vrijeme korištenja prava na dopust za njegu djeteta do navršene 8. godine djetetova života ima pravo na novčanu naknadu za puno radno vrijeme u iznosu od 65% proračunske osnovice mjesečno.
- (2) Zaposleni roditelj djeteta s težim smetnjama u razvoju (djeteta s težim tjelesnim ili mentalnim oštećenjem ili težom psihičkom bolesti), koji pravo iz članka 23. stavka 1. ovoga Zakona koristi kao pravo na rad s polovicom punog radnog vremena, sukladno članku 23. stavku 2. ovoga Zakona, ima pravo na novčanu naknadu obračunatu u visini iznosa isplaćene plaće umanjene za obračunate i obustavljene doprinose za mirovinsko osiguranje, predujam poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak sukladno posebnim propisima, a koju je ostvario radeći taj mjesec u polovici punog radnog vremena, a sve prema ovjerenoj ispravi poslodavca o isplaćenju plaći.
- (3) Samozaposleni roditelj djeteta s težim smetnjama u razvoju (djeteta s težim tjelesnim ili mentalnim oštećenjem ili težom psihičkom bolesti) koji pravo iz članka 23. stavka 1. ovoga Zakona koristi kao pravo na rad s polovicom punog radnog vremena, sukladno članku 23. stavku 2. ovoga Zakona, ima pravo na novčanu naknadu obračunatu u visini 50% od osnovice za obračun doprinosa za obvezno zdravstveno osiguranje važeće za osnovu po kojoj je roditelj prijavljen na obvezno zdravstveno osiguranje i za razdoblje na koje se naknada odnosi prema propisima o doprinosima za obvezna osiguranja odnosno 50% od izabrane više mjesečne osnovice za obračun doprinosa pod uvjetom da je početak primjene više osnovice najmanje šest mjeseci prije početka korištenja ovoga prava, prema podacima Porezne uprave.
- (4) Poslodavac je dužan pri isplati plaće izdati ovjerenu ispravu o isplaćenju plaći zaposlenom roditelju.
- (5) Zaposleni roditelj iz članka 23. stavka 2. ovoga Zakona, kojem poslodavac ne izda ovjerenu ispravu o isplaćenju plaći do 15. u mjesecu za prethodni mjesec, ima pravo na novčanu naknadu za taj mjesec u iznosu od 50% proračunske osnovice.
- (6) Zavod će korisniku isplatiti razliku između pripadajućeg iznosa za isplatu iskazanu na ispravi poslodavca iz stavka 2. ovoga članka i isplaćenog iznosa iz stavka 5. ovoga članka, u roku 15 dana od dana dostave ovjerene isprave iz stavka 2. ovoga članka.
- (7) Zaposlenom ili samozaposlenom roditelju naknada plaće odnosno novčana naknada utvrđena ovim člankom ne može iznositi manje od 50% proračunske osnovice.
- (8) Ministar nadležan za obitelj, uz suglasnost ministra nadležnog za zdravstvo, pravilnikom iz članka 23. stavka 8. ovoga Zakona propisat će sadržaj i oblik isprave poslodavca iz stavka 2. ovoga članka.

Članak 24.b

Naknade plaće iz članka 24. stavaka 1. i 7. isplaćuju se na teret sredstava Zavoda, a naknada plaće odnosno novčana naknada iz članka 24. stavaka 2., 3., 4., 5., 6., 8., 9. i 10. te članka 24.a isplaćuje se na teret sredstava državnog proračuna."

Članak 19.

U članku 27. stavku 3. riječ: "stavka 3." zamjenjuje se riječima: "stavka 2.".

Članak 20.

U članku 28. stavku 1. broj: "42" zamjenjuje se brojem: "70".

Stavak 3. mijenja se i glasi:

"(3) Majka djeteta, korisnica prava na roditeljsku godišnjicu od rada, nakon isteka 70. dana iz stavka 1. ovoga članka može radi zaposlenja ili samozaposlenja prekinuti korištenje prava na roditeljsku godišnjicu

od rada, pri čemu otac djeteta ima pravo na korištenje preostalog dijela neiskorištenog prava, sukladno svom radnopravnom statusu, uz majčinu pisanu suglasnost i neovisno o radnopravnom statusu majke."

Članak 21.

U članku 29. stavak 1. mijenja se i glasi:

"(1) Po isteku prava na roditeljsku poštedu od rada korisnik iz članka 28. ovoga Zakona ima pravo na roditeljsku poštedu od rada u trajanju do navršene 1. godine života djeteta za prvo i drugo rođeno dijete, odnosno u trajanju do navršene 3. godine života djeteta za blizance, treće i svako slijedeće dijete."

U stavku 4. riječi: "a na radu je proveo najmanje 3 mjeseca neprekidno" brišu se, a riječi: "kao nezaposleni roditelj ako ispunjava uvjete za nezaposlenog roditelja iz članka 27. ovoga Zakona" zamjenjuju se riječima: "kao nezaposleni roditelj odnosno roditelj izvan sustava rada ako ispunjava uvjete propisane ovim Zakonom za ostvarivanje prava za nezaposlenog roditelja odnosno roditelja izvan sustava rada."

Članak 22.

U članku 30. stavak 2. mijenja se i glasi:

"(2) Korisnik prava iz članka 27. stavka 1. ovoga Zakona, za slučaj smrti djeteta ima pravo na isplatu novčane naknade iz stavka 1. ovoga članka još 3 mjeseca počevši od idućeg dana nakon dana smrti djeteta."

Članak 23.

U članku 31. stavak 3. mijenja se i glasi:

"(3) Majka izvan sustava rada iz članka 7. stavka 1. točke 6., nakon isteka 70. dana od rođenja djeteta, može radi zaposlenja ili samozaposlenja prekinuti korištenje prava na roditeljsku ili roditeljsku brigu o djetetu, pri čemu otac djeteta ima pravo na korištenje preostalog dijela neiskorištenog prava, sukladno svom radnopravnom statusu, uz majčinu pisanu suglasnost i neovisno o radnopravnom statusu majke."

U stavku 4. broj: "42" zamjenjuje se brojem: "70".

U stavku 5. riječi: "a na radu je provela najmanje 3 mjeseca neprekidno," brišu se.

Članak 24.

U članku 32. stavku 1. riječ: "roditeljska" zamjenjuje se riječju: "roditeljske".

Članak 25.

U članku 33. stavak 3. mijenja se i glasi:

"(3) Korisnik prava iz članka 31. stavka 1. ovoga Zakona, za slučaj smrti djeteta ima pravo na isplatu novčane naknade iz stavka 1. ovoga članka još 3 mjeseca računajući od idućeg dana nakon dana smrti djeteta."

Članak 26.

U članku 34. stavak 3. mijenja se i glasi:

"(3) Ako su posvojitelji djeteta bračni drugovi zajednički, prava s osnova posvojenja ostvaruju oba posvojitelja i koriste ga, u pravilu, u jednakom dijelu, osim ako se posvojitelji pisano izjasne da će prava s osnova posvojenja koristiti samo jedan od posvojitelja te u tom slučaju prava s osnova posvojenja koristi samo jedan od posvojitelja, neovisno o broju posvojene djece."

Članak 27.

U članku 36. stavku 2. iza riječi: "blizanaca" dodaju se riječi: "ili istovremenog posvojenja dvoje ili više djece".

Članak 28.

Članak 37. mijenja se i glasi:

"Korisnik iz članka 35. ovoga Zakona za vrijeme korištenja posvojiteljskog dopusta iz članka 36. ovoga Zakona ima pravo na naknadu plaće u visini propisanoj člankom 24. stavkom 1. ovoga Zakona, a za vrijeme korištenja prava na roditeljski dopust ili drugih prava prema ovom Zakonu u visini propisanoj člankom 24. stavcima 2. do 8. ili člankom 24.a ovoga Zakona."

Članak 29.

U članku 39. stavku 4. iza riječi: "blizanaca" dodaju se riječi: "ili istovremenog posvojenja dvoje ili više djece".

U stavku 7. riječi: "a na radu je proveo najmanje 3 mjeseca neprekidno," brišu se.

Članak 30.

U članku 43. stavku 2. iza riječi: "dijete" riječi: "u dobi do njegove 3. godine života" brišu se.

Članak 31.

U članku 44. stavku 1. riječ: "pisanog" briše se.

U stavku 4. riječi: "30 dana" zamjenjaju se riječima: "15 dana".

Članak 32.

U članku 45. stavak 4. mijenja se i glasi:

"(4) Protiv drugostupanjskog rješenja može se pokrenuti upravni spor."

U stavku 5. iza riječi: "zaposleni posvojitelj" dodaje se zarez i riječi: "zaposleni udomitelj", a iza riječi: "zaposleni skrbnik" dodaju se riječi: "odnosno fizička osoba kojoj je rješenjem nadležnog tijela dijete povjereno na čuvanje i odgoj".

Članak 33.

U članku 46. dodaju se stavci 4. i 5. koji glase:

"(4) Zavod je dužan i ovlašten, u svrhu provjere osobnih podataka, ostvarene plaće/dohotka, ispunjavanja pravnih, medicinskih i drugih uvjeta za ostvarivanje i korištenje prava na roditeljske potpore prema ovom Zakonu, prije i za vrijeme korištenja ostvarenih prava od strane korisnika provjeriti postojanje zakonom propisanih činjenica i okolnosti na osnovi kojih korisnik stječe i/ili koristi pravo na roditeljsku potporu, a korisnici prava, poslodavci i druge pravne osobe, na temelju čijih se podataka i isprava odlučuje o ispunjavanju uvjeta za ostvarenje i/ili korištenje prava na roditeljske potpore, dužne su Zavodu i ustrojbenoj jedinici Zavoda dostaviti i predložiti sve činjenice i dokaze odlučne za priznavanje i/ili korištenje traženog, odnosno ostvarenog prava.

(5) U svrhu provjere osobnih podataka, ostvarene plaće/dohotka, pravnih, medicinskih i drugih uvjeta za ostvarivanje i korištenje prava na roditeljske potpore prema ovom Zakonu, a na temelju postavljenog zahtjeva korisnika za ostvarivanje prava na roditeljske potpore prema ovom Zakonu, Zavod i ustrojbeni jedinica Zavoda ovlaštena je prikupljati dokaze o ispunjavanju propisanih uvjeta za ostvarenje i/ili korištenje traženog prava prema propisima o upravnom postupku."

Članak 34.

U članku 53. stavku 2. riječi: "Hrvatske udruge poslodavaca i Koordinacije sindikalnih središnjica" zamjenjuju se riječima: "reprezentativnih udruga poslodavaca više razine i reprezentativnih udruga sindikata više razine".

Članak 35.

U članku 54. iza riječi: "članka 20." stavlja se zarez, te dodaju riječi: "20.a".

Članak 36.

Iza članka 55. dodaje se novi članak 55.a koji glasi:

"Članak 55.a

(1) Ministarstvo nadležno za obitelj temeljem propisanog nadzora iz članka 3. stavka 1. i članka 55. stavka 1. ovoga Zakona, provodi nadzor na temelju zahtjeva korisnika prava ili poslodavca korisnika prava, druge zainteresirane prave ili fizičke osobe ili po službenoj dužnosti.

(2) Ministarstvo nadležno za obitelj predložit će Zavodu poništenje ili ukidanje izvršnog rješenja za koje je u provedenom postupku po pravu nadzora utvrđeno da je njime povrijeđen materijalni zakon ili propis donesen na temelju zakona."

Članak 37.

U članku 58. stavak 2. mijenja se i glasi:

"(2) Poslodavac korisnika prava iz ovog Zakona kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 do 50.000,00 kuna ako:

- ne osigura ili na bilo koji drugi način priječi trudnoj radnici ili radnici koja doji dijete, korištenje prava na dopust trudne radnice ili produljeni roditeljni dopust ili dopust radnice koja doji dijete, ne isplati pripadajuću plaću iz članka 20. stavka 4. ovoga Zakona ili na bilo koji drugi način priječi zaposlenom roditelju korištenje prava na obvezni ili dodatni roditeljni dopust ili roditeljski dopust ili rad s polovicom punoga radnog vremena ili uskratkom podataka i činjenica ili na neki drugi način radniku, korisniku prava iz ovoga Zakona, onemogućiti korištenje prava prema ovom Zakonu

- Zavodu onemogućiti provjeru osobnih podataka, ostvarene plaće/dohotka, ispunjavanja pravnih i drugih uvjeta za ostvarivanje i korištenje prava na roditeljne i roditeljske potpore za korisnike prava, odnosno onemogućiti postupanje propisano člankom 46. ovoga Zakona. "

Stavak 4. mijenja se i glasi:

"(4) Odgovorna osoba nadležnoga središnjeg tijela državne uprave ili tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, javne ustanove, odnosno drugoga nadležnog tijela ili pravne osobe, koja Zavodu uskrati dostavu ili stavljanje na raspolaganje podataka po zahtjevu iz članka 46. ovoga Zakona, kaznit će se za prekršaj novčanom kaznom u iznosu od 1.500,00 do 5.000,00 kuna."

Iza stavka 4. dodaju se stavci 5. i 6. koji glase:

"(5) Kaznom iz stavka 4. ovoga članka kaznit će se za prekršaj i odgovorna osoba Zavoda ako postupi suprotno članku 56. stavku 2. ovoga Zakona.

(6) Odredba stavka 2. podstavka 2. ovoga članka, na odgovarajući način će se primijeniti i na samozaposlenog roditelja prema ovom Zakonu."

Članak 38.

U cijelom tekstu Zakona riječi: "rad u skraćenom radnom vremenu" zamjenjuju se riječima: "rad s polovicom punog radnog vremena", u odgovarajućem padažu.

Članak 39.

(1) Ministar nadležan za obitelj će, uz suglasnost ministra nadležnog za zdravstvo, u roku 45 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona, uskladiti s odredbama ovoga Zakona:

- Pravilnik o uvjetima i postupku za stjecanje prava zaposlenog ili samozaposlenog roditelja djeteta s težim smetnjama u razvoju na dopust ili na rad u skraćenom radnom vremenu radi njege djeteta (Narodne novine, br. 18/09 i 25/09)

- Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja elektroničkog očevidnika o korisnicima prava na roditeljske i roditeljske potpore (Narodne novine, broj 18/09)

- Pravilnik o uvjetima i postupku ostvarivanja prava na stanku za dojenje djeteta i prava na trudnički ili dojenački dopust s pravom na naknadu plaće (Narodne novine, broj 24/09)

(2) Ministar nadležan za zdravstvo će, uz suglasnost ministra nadležnog za obitelj, u roku 45 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona, uskladiti s odredbama ovoga Zakona Pravilnik o uvjetima i postupku stjecanja prava na rad u skraćenom radnom vremenu radi pojačanje brige i njege djeteta (Narodne novine, broj 25/09).

Članak 40.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u Narodnim novinama.

OBRAZLOŽENJE

Uz članak 1.

Odredba članka 2. stavka 3. ovog Zakona preširoko je postavljala definiciju korisnika potpora, pa je trebalo precizirati kojim se točno korisnicima radi.

Uz članak 2.

U članku 6. točka 8. mijenja se na način da se propisuje puno radno vrijeme u smislu ovog Zakona uz mogućnost drugačijeg određivanja takvog vremena posebnim propisom ili općim aktima u području radnopravnih odnosa. Iza točke 9. dodane su tri nove točke 10., 11. i 12. koje sukladno odredbama članka 2. Direktive Vijeća 92/85/EEZ od 19. listopada 1992. o donošenju poticajnih mjera za poboljšanje sigurnosti i zdravlja na radu trudnih radnica i radnica koje su u skorije vrijeme rodile ili doje (deseta pojedinačna Direktiva vezana uz značenje članka 16 (1) Direktive 89/391/EEC), točno određuju pojmove "trudna radnica", "radnica koja je rodila" i "radnica koja doji dijete".

Iza stavka 1. dodaje se stavak 2. u kojem je precizirana upotreba izraza koji se koriste za muški odnosno ženski spol u svrhu postizanja rodne ravnopravnosti.

Uz članak 3.

U članku 7. stavku 1. točki 4. dodaje se riječ "mirovinskog" radi sveobuhvatnog propisivanja uvjeta za ostvarivanja prava. Stavak 2. izmijenjen je u svrhu uključivanja u sustav roditeljskih potpora osoba koje po posebnim propisima imaju status roditelja njegovatelja, odnosno osobe koja pruža njegu i pomoć hrvatskom ratnom vojnom invalidu iz Domovinskog rata pod uvjetom da po tim osnovama imaju priznat status iz obveznog zdravstvenog i mirovinskog osiguranja.

Stavak 4. izmijenjen je na način da se detaljnije propisuju prava skrbnika te druge fizičke osobe kojoj je maloljetno dijete odlukom nadležnog tijela povjereno na čuvanje i odgoj. Dodan je i novi stavak 5. kojim se kao korisnik prava navodi udomitelj maloljetnog djeteta s pravom na vremenske potpore prema svom radnopravnom statusu, ali bez prava na novčanu potporu, obzirom da je ovaj oblik prava uređen propisima o socijalnoj skrbi (članci 22. do 28. Zakona o udomiteljstvu - Narodne novine, broj 79/07).

Uz članak 4.

Tekst članka 8. izmijenjen je iz razloga što se njime poziva na pravila o koordinaciji koja su uređena odgovarajućom Uredbom EU i koja imaju vertikalni i horizontalni učinak te ih iz navedenog razloga nije potrebno posebno implementirati u ovaj Zakon.

Iz ovog Zakona bili su ispušteni kao mogući korisnici azilanti i osobe pod supsidijarnom zaštitom. Imajući u vidu da je riječ o osobama na koje se radi njihove ranjivosti i posebnog socijalnog i pravnog položaja primjenjuje Konvencija Ujedinjenih naroda o ljudskim pravima i slobodama, Konvencija o izbjeglicama, Konvencija o pravima djeteta i odredbe Direktive Vijeća 2004/83/EC od 29. travnja 2004. godine o minimalnim standardima za kvalifikaciju i status državljana treće zemlje ili osoba bez državljanstva kao izbjeglica ili kao osoba kojima je na drugi način potrebna međunarodna zaštita i o sadržaju dodijeljene zaštite, te odredbe Zakona o azilu (Narodne novine, br. 97/07 i 88/10), valjalo je uvažiti i činjenicu potrebe propisivanja i ove skupine građana kao korisnika prava. Predloženo proširenje korisnika ovom socijalnom skupinom ne znači i stvaranje novih financijskih obveza. Prema podacima Ministarstva unutarnjih poslova, od 2004. do svibnja 2010. status azilanta priznat je za 18 osoba, a status osobe pod supsidijarnom zaštitom za 9 osoba. Jedan od glavnih ciljeva Direktive Vijeća 2004/83/EC je osiguranje da minimalna razina povlastica bude dostupna azilantima i strancima pod supsidijarnom zaštitom te se slijedom toga vremenski uvjet ne primjenjuje na ovu skupinu korisnika obzirom da se radi o posebnom kriteriju zaštite osnovnih ljudskih prava (nemaju drugu državu gdje se mogu vratiti odnosno ostvarivati svoja prava).

Uz članak 5.

U članku 9. stavku 1. mijenja se točka 6. na način da se navodi pravo na dopust trudne radnice, produljeni rodiljni dopust ili dopust radnice koja doji dijete, u skladu s Direktivom Vijeća 92/85/EEZ te se dodaje nova točka 7. kojom se sukladno članku 9. navedene Direktive propisuje slobodno vrijeme za prenatalne preglede, i to za slučaj da posebnim propisima, kolektivnim ugovorom, sporazumom radničkog vijeća s poslodavcem, pravilnikom o radu i ugovorom o radu nije povoljnije riješeno.

Iza stavka 5. dodaje se novi stavak 6. kojim se dodatno opisuje status skrbnika te njegov radnopravni status u svezi uvjeta i opsega prava prema ovom Zakonu.

Iza stavka 6. dodaju se novi stavci 7. i 8. kojim se propisuje pravo udomitelja te način i uvjeti stjecanja tog prava prema odredbama ovog Zakona.

Uz članak 6.

Izmjenom članka 12. Zakona propisuje se obvezni rodiljni dopust u trajanju od 98 dana od kojih zaposlena ili samozaposlena trudnica, odnosno majka koristi 28 dana prije termina za porod, a 70 dana poslije poroda, te dodatni rodiljni dopust do navršenih 6 mjeseci života djeteta kojeg majka može koristiti ili prenijeti to pravo na oca djeteta. Ovim je na nedvosmislen način uvažena odredba članka 8. stavka 1. Direktive Vijeća 92/85/EEZ koja glasi: "Zemlje članice će poduzeti potrebne mjere kako bi radnicama u okviru značenja članka 2. osigurale pravo na neprekidno razdoblje porodnog dopusta od najmanje 14 tjedana prije i/ili nakon porođaja u skladu sa zakonodavstvom i/ili praksom odnosno zemlje". Obzirom da je riječ o izričitom pravu radnice, bilo je nužno trajanje obveznog rodiljnog dopusta do 6. tjedna nakon rođenja djeteta, prema postojećim odredbama Zakona, produžiti do 10. tjedna.

Nadalje, propisuje se što se smatra prerano rođenim djetetom te propisuje način korištenja rodiljnog dopusta u slučaju prerano rođenog djeteta.

Uz članak 7.

U članku 13. stavku 1. propisano je pravo zaposlenog ili samozaposlenog roditelja na roditeljski dopust. U stavku 3. riječ "u pravilu" se briše radi stvaranja pravne sigurnosti i jednakosti, budući se ovim riječima navodi mogućnost druge opcije od one koja se regulira odredbama ovog stavka.

Uz članak 8.

Odredbom članka 14. stavka 1. propisuje se vremensko trajanje roditeljskog dopusta zaposlenog ili samozaposlenog roditelja, a riječ "obostrano" u stavku 3. je brisana kao suvišna. U stavku 7. precizno su navedena djeca koja se uračunavaju u broj rođene djece, o čemu ovisi ostvarivanje prava korisnika prema ovom Zakonu.

Uz članak 9.

Ovom izmjenom nije sadržajno mijenjan postojeći članak 15., ali se na jednostavniji način propisuje mogućnost korištenja rodiljnog i roditeljskog dopusta u obliku rada u polovici punog radnog vremena. Propisuje se mogućnost korištenja dodatnog rodiljnog dopusta u obliku rada u polovici punog radnog vremena u onolikom trajanju u kolikom je to pravo koristio do navršenih 6 mjeseci života djeteta, s tim da to pravo ne može koristiti duže od navršenih 9 mjeseci života djeteta.

Uz članak 10.

Članak 17. mijenja se u svrhu sprečavanja diskriminacije i nejednakog trajanja prava korištenja rodiljnog/roditeljskog dopusta te se u skladu s tim nastavlja korištenje prava na rodiljni odnosno roditeljski dopust u slučaju smrti djeteta za vrijeme korištenja tog dopusta računa od idućeg dana nakon dana smrti djeteta umjesto dosadašnjeg rješenja koje je reguliralo ovu situaciju od isteka mjeseca u kojem je nastupila smrt djeteta. Dosadašnja odredba, ovisno od slučaja do slučaja, utjecala

je znatno na različit opseg korištenja ovog prava za isti socijalni slučaj i to ovisno od vremena/dana njegova nastanka u tijeku jednog kalendarskog mjeseca. Iz navedenog razloga ovom odredbom svi korisnici prava po ovoj osnovi ostvaruju isti opseg prava.

Uz članak 11.

U glavi IV. poglavlju 6. mijenja se podnaslov budući da nije u skladu sa sadržajem članka koji govori o prijenosu prava korištenja roditeljskog dopusta na samo jednog roditelja. Pripadajući članak 18. ne razrađuje samo uvjete za prijenos prava s jednog na drugog zaposlenog i/ili samozaposlenog roditelja, nego dodatno propisuje takvu mogućnost i kad roditelji nisu istog radnopravnog položaja, a sve u svrhu stvaranja pravnih mogućnosti kojima se djetetu u opisanim okolnostima osigurava nesmetano pravo na skrb i odgoj od strane drugog roditelja. Primjenom dosadašnjih odredaba to je bilo otežano, a u slučaju roditelja različitog radnopravnog statusa i gotovo nemoguće.

Uz članak 12.

U skladu s izmjenom terminologije u članku 9. stavku 1. točki 6., izmijenjen je tekst naslova točke 7. iznad članka 19. te na izravniji način utvrđen sadržaj i opseg prava "stanka za dojenje djeteta" namijenjenog radnici koja doji dijete.

Uz članak 13.

Tekst naslova u točki 7.2. iznad članka 20. izmijenjen je radi usklađivanja s terminološkim izmjenama u Zakonu. Novom odredbom članka 20. Zakona na izravniji se način uređuje zaštita trudne radnice i radnice koja je rodila i radnice koja doji dijete na radnom mjestu počevši od dana obavijesti poslodavcu o tome da je radnica trudna ili da je počela raditi nakon korištenja roditeljskog dopusta ili da radnica doji dijete, a uvjeti rada su prema propisima o zaštiti na radu štetni po njihovo zdravlje ili štetni po zdravlje djeteta koje doji trudna radnica. Isto se tako propisuje vrijeme u kojem trudna radnica ili radnica koja doji dijete ili radnica koja je rodila treba poslodavcu dostaviti potvrdu ovlaštenog liječnika ginekologa ili pedijatra o toj činjenici odnosno rodni list za dijete po čijem rođenju zaposlena majka ima status prema ovom Zakonu. Sukladno naravi donošenja ovog Zakona, odredbama ovog članka propisuju se uvjeti za ostvarivanje prava na dopust trudne radnice ili radnice koja doji dijete te visina naknade plaće za to vrijeme.

Odredbe ovog članka pozivaju se i na posebne propise o zaštiti na radu kojima se utvrđuju ili bi se prema preporuci EU trebali utvrditi poslovi na kojima ne smije raditi trudna radnica ili radnica koja je rodila ili radnica koja doji dijete, od trenutka izvješćivanja poslodavca o svojoj trudnoći odnosno činjenici nedavnog rođenja ili dojenja djeteta. Ovakvim unosom odredaba u Zakon jasno se određuje trenutak zaštite trudne radnice i radnice koja je rodila i radnice koja doji dijete, isključujući na taj način bilo kakav oblik samovolje poslodavaca i/ili izbjegavanja primjene propisanih obveza poslodavca.

Pitanje povratka na rad i zaštite od otkaza trudne radnice, radnice koja je rodila i radnice koja doji dijete ili određivanja načina ostvarivanja prava na zaštitu na radu odredbama ovog Zakona nije uređeno iz razloga što to nije njegovo područje uređenja (predmet ovog Zakona je propisivanje vremenskih i novčanih potpora po osnovi rođenja, skrbi i odgoja djeteta). Predloženom se odredbom također osigurava zaštita radnice koja je rodila i radnice koja doji dijete u odnosu na noćni rad, što je i usklađeno s Direktivom Vijeća Europe 92/85/EEZ.

Uz članak 14.

Slobodan radni dan za prenatalni pregled trudne radnice je novo pravo u ovom Zakonu iako trudne radnice to pravo mogu ostvarivati i prema propisima o zdravstvenoj zaštiti kao bolovanje. Međutim, Direktiva Vijeća Europe 92/85/EEZ je izričita u tom smislu - člankom 9. Direktive je propisano: "Zemlje članice će poduzeti potrebne mjere kako bi trudnim radnicama u okviru značenja članka 2.(a) osigurale pravo, u skladu sa zakonodavstvom i/ili praksom odnosno zemlje, na plaćeni dopust za obavljanje pregleda pred porođaj, ukoliko je takve preglede potrebno obaviti u radno vrijeme".

Uz članak 15.

U članku 21. izvršena je terminološka usklađenost u skladu s pojmovnim izmjenama u tekstu Zakona, radi usklađivanja s Direktivom Vijeća 92/85/EEZ, koja točno određuju pojmove "trudna radnica", i "radnica koja doji dijete" te se propisuje da se podzakonskim aktom uređuju uvjeti i postupak ostvarivanja prava i "radnice koja je rodila".

Uz članak 16.

Članak 23. u cijelosti se zamjenjuje odredbama koje su lišene ponavljanja teksta čime se pridonosi njegovom normativnom sređivanju, što uključuje jasnoću u smislu da je riječ o pravu na dopust za njegu djeteta iz razloga uvjetovanih zdravstvenim stanjem djeteta, a da ovisno od procjene nadležnog povjerenstva Zavoda i izbora roditelja, ostvareno pravo na ovaj dopust roditelj može koristiti i kao pravo na rad u polovici punog radnog vremena. Odredbama ovog članka se propisuje i da je riječ o posebnom pravu kojim se ne supstituira pravo na roditeljski dopust, ali se za vrijeme korištenja ovog prava ograničava mogućnost korištenja prava na roditeljski dopust (sprječava se kumulacija prava).

Uz članak 17.

Članak 24. u cijelosti se mijenja iz razloga što je njegovim izmjenama i dopunama djelomično ili u cijelosti obuhvaćen svaki stavak te je iz navedenog razloga predložena njegova izmjena. Odredbama ovog članka jasnije se određuje pravo roditelja na iznos naknade za vrijeme korištenja propisanih prava iz ovog Zakona. Ovim člankom, za razliku od sada važećih odredaba, ne uređuje se pitanje naknade roditelju koji koristi pravo na dopust ili rad u polovici punog radnog vremena radi njege djeteta s težim smetnjama u razvoju, prepuštajući to posebnim odredbama ovog Zakona.

Uz članak 18.

Iza članka 24. dodaje se novi članak 24.a kojim se posebno propisuje pravo na naknadu plaće roditelju koji koristi pravo na dopust radi njege djeteta s težim smetnjama u razvoju ili prava na rad u polovici punog radnog vremena. Odredbama ovog članka na nedvojbenu se način utvrđuje što se podrazumijeva pod naknadom plaće za propisani slučaj te način obračuna naknade plaće za slučaj privremene nesposobnosti za rad, odnosno spriječenosti za rad zbog korištenja zdravstvene zaštite ili eventualne neisplate plaće ili uskrate isprave o isplaćenoj plaći od strane poslodavca. Posebno se regulira slučaj ukoliko se pravovremeno ne dostavi ovjereni ispava o isplaćenoj plaći, u kojem slučaju korisnik ima pravo na isplatu 50% proračunske osnovice, a Zavod će mu naknadno, po dostavljenoj valjanoj ispravi, isplatiti puni iznos. Posebno se uređuje ostvarivanje prava samozaposlenog roditelja te naknada koja mu pripada za vrijeme korištenja propisanog prava. Navedeno je bilo nužno urediti na predloženi način i iz razloga što način određivanja iznosa isplaćene plaće na osnovi koje se određuje iznos novčane naknade prema ovom članku nije istovjetan kod zaposlenih i samozaposlenih korisnika. Novim člankom 24.b propisuje se izvor sredstava iz kojeg se osiguravaju sredstva za isplatu naknada zaposlenim i samozaposlenim roditeljima korisnicima prava prema ovom Zakonu.

Uz članak 19.

Odredbom ovog članka u članku 27. stavku 3. ispravlja se pozivanje na zakonsku odredbu.

Uz članak 20.

Ovom odredbom se u članku 28. propisuje vrijeme počtede od rada u trajanju do 70 dana kao preporučljivom i nužnom vremenu potrebnom za brigu o novorođenom djetetu i oporavak roditelje nakon poroda. Izmijenjena je odredba kojom se ocu djeteta omogućuje ostvarivanje prava prema ovom Zakonu, neovisno o radnopravnom statusu u odnosu na majku, čime se nezaposlenim majkama pruža veća mogućnost sudjelovanja na tržištu rada te omogućuje odgovarajuća skrb za dijete.

Uz članak 21.

Brisanjem uvjeta od 3 mjeseca neprekidnog rada kao uvjeta za nastavak korištenja neiskorištenog prava stvaraju se veće pretpostavke za ostvarivanje prava prema odredbama ovog Zakona te se stvaraju i veće mogućnosti sudjelovanja korisnika na tržištu rada.

Uz članak 22.

U članku 30. promjenom stavka 2. omogućuje se ujednačeno i pravično ostvarivanje prava za sve korisnike na način da se pravo ostvaruje od nastanka okolnosti koja je osnova za stjecanje prava.

Uz članak 23.

Ovom odredbom se u članku 31. propisuje vrijeme roditeljske brige o djetetu u trajanju od 70 dana, koje je, prema ovom Zakonu, preporučljivo i nužno potrebno za brigu o novorođenom djetetu i oporavak roditelja nakon poroda. Izmijenjena je odredba kojom se ocu djeteta omogućuje ostvarivanje prava prema ovom Zakonu, neovisno o radnopravnom statusu u odnosu na majku, čime se majkama izvan sustava rada pruža veća mogućnost sudjelovanja na tržištu rada te omogućuje odgovarajuća skrb za dijete. Brisanjem uvjeta od 3 mjeseca neprekidnog rada kao uvjeta za nastavak korištenja neiskorištenog prava stvaraju se veće pretpostavke za veće sudjelovanje korisnice na tržištu rada.

Uz članak 24.

Ovom odredbom se u članku 32. stavku 1. riječ "roditeljske" ispravlja u "roditeljske".

Uz članak 25.

Promjenom članka 33. stavka 2. omogućuje se ujednačeno i pravično ostvarivanje prava za sve korisnike na način da se pravo ostvaruje od nastanka okolnosti koja je osnova za stjecanje prava.

Uz članak 26.

Izmjenom članka 34. stavka 3. uređeno je ostvarivanje prava u slučaju kada bračni drugovi zajednički posvoje dijete te propisan način ostvarivanja tog prava i opseg prava. Izmjena je bila potrebna u svrhu ujednačenog ostvarivanja prava prethodno navedenih posvojitelja.

Uz članak 27.

Dopunom članka 36. stavka 2. na neprijeporan način se propisuje pravo posvojitelja na produženje posvojiteljskog dopusta, odnosno posvojiteljske počtede od rada ili posvojiteljske brige o djetetu za 60 dana za slučaj posvojenja dvoje ili više djece koja, prethodno činu posvojenja, mogu ali i ne moraju biti u srodničkom odnosu i ne moraju biti iste životne dobi.

Uz članak 28.

Člankom 37. je jasnije određeno pravo na naknadu zaposlenog ili samozaposlenog posvojitelja za vrijeme korištenja posvojiteljskog dopusta te ostalih prava iz ovog Zakona te je obavljeno i usklađenje dodavanjem članka 24.a.

Uz članak 29.

Izmjena odredaba članka 39. stavka 4. izvršena je iz istih razloga kao i izmjena odredaba članka 36. stavka 2. Brisanjem uvjeta od 3 mjeseca neprekidnog rada kao uvjeta za nastavak korištenja

neiskorištenog prava stvaraju se veće pretpostavke za veće sudjelovanje posvojitelja/posvojiteljice na tržištu rada.

Uz članak 30.

Ovom se odredbom briše dobna granica posvojenog djeteta te se na taj način omogućuje posvojiteljima ostvarivanje prava na jednokratnu novčanu pomoć iz članka 41. Zakona.

Uz članak 31.

Izmjena članka 44. stavka 1. izvršena je u svrhu usklađivanja sa Zakonom o općem upravnom postupku. Izmjenom stavka 4. mijenjan je rok za podnošenje zahtjeva za ostvarivanje prava radi omogućavanja korisniku pravovremenog podnošenja zahtjeva obzirom na obvezu zaposlenog korisnika da pravodobno obavijesti poslodavca o namjeri korištenja prava odnosno promjeni korištenja prava.

Uz članak 32.

Izmjenom članka 45. stavka 4. usklađuju se odredbe s novim zakonodavnim propisom kojim se uređuje upravni postupak. Stavak 5. dopunjuje se u skladu s postojećim izmjenama koje se odnose na udomitelja.

Uz članak 33.

Dopunom članka 46. novim odredbama na izričit se način propisuju prava i dužnosti Zavoda u postupku priznavanja prava prema ovom Zakonu. Uređuje se način prikupljanja osobnih podataka korisnika, kao i drugih podataka i činjenica značajnih za ostvarivanje prava prema ovom Zakonu.

Uz članak 34.

Ovom se odredbom u članku 53. umjesto propisanih pravnih osoba "Hrvatske udruge poslodavaca" i neformalne organizacije "Koordinacije sindikalnih središnjica" upotrebljavaju riječi općeg značenja kojima se ne ističe posebno ni jedna pravna osoba ili formalno ili neformalno udruženje.

Uz članak 35.

Članak 54. dopunjuje se sukladno novoj odredbi iz članka 14. ovog Zakona.

Uz članak 36.

Dopunom Zakona člankom 55.a dodatno se propisuje sadržaj nadzora i ovlaštenja ministarstva nadležnog za obitelj u postupku nadzora. Temeljem ovih odredaba jača se pravni položaj nadležnog državnog tijela i povećava odgovornost Zavoda u postupcima priznavanja prava prema ovom Zakonu. Ovim odredbama osobito se jača pravna zaštita korisnika i dodatno jamči zaštita zakonitosti.

Uz članak 37.

Izmjenom i dopunom odredaba članka 58. određena je donja i gornja granica u pogledu izricanja kazne te pojačana odgovornost korisnika, poslodavaca, odgovornih osoba Zavoda i drugih nadležnih tijela u slučaju postupanja suprotno odredbama ovog Zakona.

Uz članak 38.

Ovom odredbom se odredbe ovog Zakona u pogledu oblika rada usklađuju sa Zakonom o radu koji ne poznaje pojam "rad u skraćenom radnom vremenu".

Uz članak 39.

Propisuje se rok u kojem je nadležni ministar dužan donijeti i uskladiti podzakonske propise s ovim Zakonom.

Uz članak 40.

Ovom odredbom propisuje se stupanje na snagu ovoga Zakona.

**ODREDBE ZAKONA O RODILJNIM I RODITELJSKIM POTPORAMA
(NARODNE NOVINE, BR. 85/08 I 110/08 - ISPRAVAK) KOJE SE MIJENJAJU,
ODNOSNO DOPUNJUJU**

Članak 2.

(1) Vremenske potpore prema ovom Zakonu su dopusti, počtede od rada i propisano vrijeme za brigu o djetetu.

(2) Novčane potpore prema ovom Zakonu su naknada plaće, novčana naknada, novčana pomoć i jednokratna novčana potpora za novorođeno dijete.

(3) Potpore iz stavka 1. i 2. ovoga članka ostvaruje majka i otac djeteta ili druga osoba koja se brine o djetetu prema ovom Zakonu i propisima o obiteljskim odnosima do navršene osme godine života djeteta, a iznimno i duže prema uvjetima iz ovoga Zakona.

Članak 6.

Pojedini izrazi u smislu ovoga Zakona imaju značenja:

1. "zapošljavanje" je rad fizičke osobe koji ona obavlja za plaću po osnovi ugovora o radu ili drugog akta zaključenog s poslodavcem kojim se uređuje radni odnos ili rad fizičke osobe koja je izabrana ili imenovana na stalnu dužnost u određenom tijelu državne vlasti, odnosno jedinici lokalne i područne (regionalne) samouprave ako za taj rad prima plaću ili rad fizičke osobe koja je član uprave trgovačkog društva ako po toj osnovi ostvaruje primitak (plaću) ili rad fizičke osobe koja je prema propisima o radu sklopila ugovor o volonterskom radu s poslodavcem, bez zasnivanja radnog odnosa nakon završenog obrazovanja radi stručnog osposobljavanja,

2. "samozapošljavanje" je rad fizičke osobe kojim ona samostalno obavlja gospodarsku djelatnost, odnosno profesionalnu djelatnost kao svoje jedino ili glavno zanimanje, s namjerom ostvarivanja, po osnovi te djelatnosti, primitka podložnog plaćanju poreza na dohodak ili prihoda podložnog plaćanju poreza na dobit, u skladu s poreznim propisima,

3. "drugi dohodak" je primitak fizičke osobe koji se utvrđuje u skladu s propisima o oporezivanju dohotka,

4. "staž osiguranja" je staž koji je fizička osoba ostvarila na temelju svog nesamostalnog ili samostalnog rada te na temelju naknade plaće nakon prestanka toga rada ostvarene prema propisima iz obveznoga zdravstvenog osiguranja,

5. "staž obveznoga zdravstvenog osiguranja" je vremensko razdoblje u kojem je fizička osoba imala utvrđen status zdravstveno osigurane osobe od strane Zavoda ako međudržavnim ugovorom o socijalnom osiguranju nije drugačije određeno,

6. "mjesec" je jedinična vremenska vrijednost od 30 kalendarskih dana koja služi za izračun trajanja prava propisanih ovim Zakonom,

7. "kućanstvo" je zajednica života, privređivanja i trošenja ostvarenih prihoda svih članova obitelji korisnika prava iz ovoga Zakona,

8. "puno radno vrijeme" u smislu ovoga Zakona je rad od 40 sati tjedno,

9. "rad s polovicom punoga radnog vremena" u smislu ovoga Zakona je rad s polovicom radnog vremena iz točke 8. ovoga članka.

Članak 7.

(1) Korisnik rodiljnih i roditeljskih potpora (u daljnjem tekstu: korisnik) prema ovom Zakonu je djetetov roditelj koji:

1. na temelju zapošljavanja prema propisima o radu ima priznat status osiguranika iz obveznoga zdravstvenog i mirovinskog osiguranja (u daljnjem tekstu: zaposleni roditelj), što obuhvaća:

- osobe u radnom odnosu kod domaćeg ili stranog poslodavca sa sjedištem u Republici Hrvatskoj,

- osobe s prebivalištem ili odobrenim stalnim boravkom u Republici Hrvatskoj zaposlene u inozemstvu kod stranog poslodavca koje nemaju zdravstveno osiguranje stranog nositelja zdravstvenog osiguranja, odnosno koje nisu obvezno osigurane prema inozemnim propisima na način kako je to određeno međunarodnim ugovorom o socijalnom osiguranju;

2. na temelju samozapošljavanja ima priznat status osiguranika iz obveznoga zdravstvenog i mirovinskog osiguranja (u daljnjem tekstu: samozaposleni roditelj), što obuhvaća:

- osobe koje na području Republike Hrvatske obavljaju gospodarsku djelatnost obrta i s obrtom izjednačenih djelatnosti,

- osobe koje samostalno u obliku slobodnog zanimanja obavljaju profesionalnu djelatnost te
- osobe koje u Republici Hrvatskoj obavljaju djelatnost poljoprivrede i šumarstva kao jedino ili glavno zanimanje, ako su obveznici poreza na dohodak ili poreza na dobit, a nisu osigurane po osnovi rada,

- službenike vjerske zajednice, koja je upisana u evidenciju vjerskih zajednica koju vodi nadležno državno tijelo, ako nisu osigurani po osnovi rada;

3. ostvaruje drugi dohodak na koji su plaćeni doprinosi prema propisima o doprinosima za obvezna osiguranja te koji je s te osnove stekao status osiguranika iz obveznoga zdravstvenog osiguranja (u daljnjem tekstu: roditelj koji ostvaruje drugi dohodak);

4. je poljoprivrednik koji u Republici Hrvatskoj obavlja djelatnost poljoprivrede i šumarstva kao jedino ili glavno zanimanje ako je vlasnik, posjednik ili zakupac te ako je s te osnove stekao status osiguranika iz obveznoga zdravstvenog osiguranja, a nije obveznik poreza na dohodak ili poreza na dobit i nije zdravstveno osiguran po osnovi rada;

5. prema propisima o zapošljavanju ima priznat status nezaposlene osobe ako ovim Zakonom nije drugačije propisano (u daljnjem tekstu: nezaposleni roditelj);

6. je korisnik mirovine, korisnik prava na profesionalnu rehabilitaciju ili korisnik prava na invalidsku mirovinu zbog profesionalne nesposobnosti za rad prema propisima o mirovinskom osiguranju Republike Hrvatske ili osoba koja se prema propisima iz socijalne skrbi ne smatra sposobnom za rad ili se prema drugim propisima smatra uzdržavanom osobom ili je polaznik redovitog školovanja ili sveučilišnog ili stručnog studija ili korisnik koji nema uvjete za ostvarenje statusa korisnika iz točke 1. do 5. ovoga stavka, a ima priznat status zdravstveno osigurane osobe iz obveznoga zdravstvenog osiguranja (u daljnjem tekstu: roditelj izvan sustava rada).

(2) Iznimno od stavka 1. točke 1. ovoga članka zaposlenim roditeljem smatraju se i:

- osobe koje su izabrane ili imenovane na stalne dužnosti u određenim tijelima državne vlasti, odnosno jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave ako za taj rad primaju plaću i ako po toj osnovi imaju priznat status osiguranika iz obveznoga zdravstvenog i mirovinskog osiguranja,
- članovi uprave trgovačkih društava ako po toj osnovi imaju priznat status osiguranika iz obveznoga zdravstvenog i mirovinskog osiguranja,

- osobe koje su prema propisima o radu sklopile ugovor o volonterskom radu, koje se bez zasnivanja radnog odnosa nakon završenog obrazovanja stručno osposobljavaju bez zasnivanja radnog odnosa ako po toj osnovi imaju priznat status osiguranika iz obveznoga zdravstvenog i mirovinskog osiguranja.

(3) Korisnik roditeljskih i roditeljskih potpora iz ovoga Zakona je i osoba koja je prema propisima o obiteljskim odnosima stekla status posvojitelja koji ima utvrđen status osigurane osobe u obveznom zdravstvenom osiguranju ako ovim Zakonom nije drugačije propisano.

(4) Korisnik prema odredbama ovoga Zakona i pod uvjetima iz ovoga Zakona je i osoba kojoj je na temelju rješenja nadležnog tijela dijete povjereno na čuvanje i odgoj (skrbnik).

(5) Korisnik roditeljskih i roditeljskih potpora prema odredbama ovoga Zakona je i stranac s odobrenim stalnim boravkom u Republici Hrvatskoj koji ima priznat status osigurane osobe u obveznom zdravstvenom osiguranju.

Članak 8.

Državljeni država članica Europskoga ekonomskog prostora u pravima i dužnostima propisanim ovim Zakonom izjednačeni su s hrvatskim državljanima.

Članak 9.

(1) Korisnik iz članka 7. stavka 1. točke 1. i 2. i stavka 2. ovoga Zakona ima pravo na:

1. roditeljski dopust,
2. roditeljski dopust,
3. rad s polovicom punoga radnog vremena,
4. rad u skraćenom radnom vremenu zbog pojačane njege djeteta,
5. stanku za dojenje djeteta,
6. dopust trudnice ili majke koja doji dijete,
7. dopust ili rad u skraćenom radnom vremenu radi skrbi i njege djeteta s težim smetnjama u razvoju,
8. mirovanje radnog odnosa do treće godine života djeteta.

(2) Korisnik iz članka 7. stavka 1. točke 3., 4. i 5. ovoga Zakona ima pravo na:

1. roditeljsku poštedu od rada,
2. roditeljsku poštedu od rada.

(3) Korisnicima iz članka 7. stavka 1. točke 1., 2., 3., 4. i 5. i stavka 2. ovoga Zakona za vrijeme korištenja propisanih prava, ovisno o njihovom radnopravnom statusu, pripada pravo na naknadu plaće ili novčanu naknadu prema odredbama ovoga Zakona.

(4) Korisnik iz članka 7. stavka 1. točke 6. ovoga Zakona po rođenju djeteta ima pravo na novčanu pomoć radi roditeljske brige o djetetu prema odredbama ovoga Zakona.

(5) Korisnik iz članka 7. stavka 3. ovoga Zakona osnovom pravomoćnog rješenja o posvojenju po propisima o obiteljskim odnosima ima pravo, zavisno od njegova radnopravnog statusa, na posvojiteljski dopust ili posvojiteljsku poštedu od rada ili posvojiteljsku brigu o djetetu te, za vrijeme korištenja jednog od tih prava, pravo na naknadu plaće ili novčanu naknadu ili novčanu pomoć prema odredbama ovoga Zakona.

(6) Korisnici iz članka 7. ovoga Zakona, osim novčanih potpora iz stavka 3., 4. i 5. ovoga članka, pod uvjetima iz ovoga Zakona, imaju pravo i na jednokratnu novčanu potporu za novorođeno dijete.

Članak 12.

(1) Zaposlena majka ili samozaposlena majka za vrijeme trudnoće, poroda i njege novorođenog djeteta, ima pravo na roditeljski dopust do navršanih 6 mjeseci života djeteta ako ovim Zakonom nije drugačije propisano.

(2) Zaposlena majka ili samozaposlena majka obvezno koristi roditeljski dopust 28 dana prije dana očekivanog poroda i koristi ga u neprekidnom trajanju do 42. dana poslije poroda (u daljnjem tekstu: obvezni roditeljski dopust).

(3) Dan očekivanoga poroda utvrđuje izabrani doktor opće/obiteljske medicine na prijedlog izabranog doktora ginekologa iz obveznoga zdravstvenog osiguranja.

(4) Zaposlena majka ili samozaposlena majka može početi koristiti roditeljski dopust iz stavka 1. ovoga članka i 45 dana prije dana očekivanog poroda, prema nalazu i ocjeni izabranog doktora ginekologa iz stavka 3. ovoga članka.

(5) Nakon proteka obveznoga roditeljskog dopusta iz stavka 2. ovoga članka, ako se roditelji tako sporazumiju, pravo na roditeljski dopust do navršanih 6 mjeseci života djeteta može koristiti djetetov otac.

(6) Ako je dijete prerano rođeno, roditeljski dopust iz stavka 1. ovoga članka produžuje se za onoliko vremena za koliko je dijete prerano rođeno.

2. Roditeljski dopust

Članak 13.

(1) Zaposleni roditelj ili samozaposleni roditelj, nakon proteka roditeljskog dopusta iz članka 12. ovoga Zakona, ima pravo na roditeljski dopust.

(2) Zaposleni roditelj ili samozaposleni roditelj može koristiti roditeljski dopust do osme godine života djeteta na način i u trajanju propisanom člankom 14. ovoga Zakona.

(3) Pravo na roditeljski dopust osobno je pravo oba zaposlena roditelja ili samozaposlena roditelja i koriste ga, u pravilu, u jednakom dijelu, ako ovim Zakonom nije drugačije propisano.

(4) Iznimno od stavka 3. ovoga članka, pravo na roditeljski dopust može koristiti samo jedan od roditelja, ako se o tome pisano izjasne oba roditelja.

Članak 14.

(1) Zaposleni roditelj ili samozaposleni roditelj po isteku roditeljskog dopusta iz članka 12. ovoga Zakona ima pravo na roditeljski dopust u trajanju od 6 ili 30 mjeseci, ovisno o broju rođene djece i načinu njegova korištenja.

(2) Zaposleni roditelj ili samozaposleni roditelj ima pravo na roditeljski dopust u trajanju od:

- 6 mjeseci, za prvo i drugo rođeno dijete,
- 30 mjeseci, za rođene blizance, treće i svako sljedeće dijete.

(3) Pravo na roditeljski dopust iz stavka 2. ovoga članka u pravilu koriste oba roditelja iz stavka 1. ovoga članka, u jednakom trajanju od 3 ili 15 mjeseci, a mogu ga koristiti pojedinačno, obostrano

istodobno ili naizmjenično, sukladno osobnom dogovoru i pod uvjetom da pravo na roditeljski dopust prema članku 13. stavku 4. ovoga Zakona ne koristi samo jedan od roditelja.

(4) Ako djetetov otac koristi pravo na roditeljski dopust u trajanju od najmanje tri mjeseca, roditeljski dopust iz stavka 2. ovoga članka produžuje se za dva mjeseca.

(5) Zaposleni roditelj ili samozaposleni roditelj može koristiti roditeljski dopust iz stavka 2. ovoga članka u cijelosti ili u njegovim dijelovima.

(6) Za slučaj da zaposleni ili samozaposleni roditelj roditeljski dopust iz stavka 2. ovoga članka koristi u dijelovima, može ga koristiti najviše dva puta godišnje, svaki put u trajanju od najmanje 30 dana.

(7) U broj rođene djece iz stavka 2. ovoga članka uračunavaju se i mrtvorodena djeca te umrla djeca majke i posvojena djeca.

Članak 15.

(1) Zaposleni roditelj ili samozaposleni roditelj može pravo na roditeljski dopust iz članka 12. stavka 1. ovoga Zakona i roditeljski dopust iz članka 14. stavka 2. ovoga Zakona koristiti i kao pravo na rad s polovicom punoga radnog vremena, prema odredbama iz ovoga Zakona.

(2) Zaposleni roditelj ili samozaposleni roditelj, nakon isteka obveznoga roditeljskog dopusta iz članka 12. stavka 2. ovoga Zakona, ima pravo koristiti preostali dio roditeljskog dopusta iz članka 12. stavka 1. ovoga Zakona i kao pravo na rad s polovicom punoga radnog vremena.

(3) Zaposleni roditelj ili samozaposleni roditelj ima pravo nakon navršениh 6 mjeseci života djeteta koristiti rad s polovicom punoga radnog vremena iz stavka 2. ovoga članka u onolikom trajanju koliko je to pravo koristio do 6. mjeseca života djeteta, a najduže do 9. mjeseca života djeteta.

(4) Zaposleni roditelj ili samozaposleni roditelj, po iskorištenju prava na roditeljski dopust iz članka 12. ovoga Zakona ili prava na rad s polovicom punoga radnog vremena iz stavka 2. i 3. ovoga članka, može pravo na roditeljski dopust iz članka 14. stavka 2. ovoga Zakona koristiti i kao pravo na rad s polovicom punoga radnog vremena u dvostrukom trajanju neiskorištenoga roditeljskog dopusta.

Članak 17.

Ako zaposlena majka ili samozaposlena majka rodi mrtvo dijete ili ako dijete umre prije nego što je protekao roditeljski dopust, korisnik tog dopusta ima pravo nastaviti njegovo korištenje još 3 mjeseca nakon mjeseca u kojem je rođeno mrtvo dijete ili nastupila smrt djeteta.

6. Korištenje prava na roditeljski dopust od jednog roditelja

Članak 18.

(1) Ako za vrijeme korištenja jednog od prava propisanog ovim Zakonom jedan od zaposlenih roditelja ili samozaposlenih roditelja umre ili ako je iz bilo kojega drugoga opravdanog razloga onemogućen koristiti pripadajuće pravo, pravo korištenja pripadajućeg prava u cijelosti se prenosi na drugog roditelja.

(2) Opravdani razlozi prema stavku 1. ovoga članka su:

- kad je jedan od roditelja lišen roditeljske skrbi, potpuno lišen poslovne sposobnosti, djelomice lišen poslovne sposobnosti u odnosu na roditeljsku skrb, nestao, nepoznat, nepoznatog prebivališta ili boravka,

- ako su radi zaštite dobrobiti djeteta susreti i druženje djeteta s jednim od roditelja zabranjeni ili ograničeni ili je jednom od roditelja, prema propisima o zaštiti od nasilja u obitelji, izrečena zaštitna mjera zabrane približavanja djetetu ili udaljenja iz stana, kuće ili nekoga drugoga stambenog prostora u kojem dijete živi,

- ako je jedan od roditelja teško bolestan ili je ovisan o pomoći druge osobe radi čega je spriječen u obavljanju roditeljske skrbi prema ocjeni nadležnoga liječničkog povjerenstva Zavoda,

- kad je jedan od roditelja kao djelatna vojna osoba u vojnoj misiji izvan Republike Hrvatske ili na izdržavanju kazne zatvora u trajanju dužem od jedne godine neprekidno, a sve pod uvjetom da se je roditelj iz ovoga podstavka svojom pisanom izjavom odrekao prava na korištenje roditeljskog dopusta u korist drugog roditelja.

7. Stanka za dojenje djeteta i pravo na dopust trudnice i majke koja doji dijete

Članak 19.

(1) Zaposlena majka i samozaposlena majka, koja nakon korištenja roditeljskog dopusta ili rada u skraćenom radnom vremenu nastavi dojiti dijete, tijekom rada u punom radnom vremenu, ima pravo na stanku za dojenje djeteta u trajanju od dva sata dnevno, neovisno od toga koristi li zaposleni otac u isto vrijeme i za isto dijete jedno od prava propisanih ovim Zakonom.

(2) Pravo iz stavka 1. ovoga članka može se koristiti jednokratno ili dva puta u tijeku dana u trajanju od sat vremena.

(3) Pravo iz stavka 1. ovoga članka zaposlena majka ili samozaposlena majka može koristiti do navršene 1. godine života djeteta.

(4) Vrijeme stanke iz stavka 1. ovoga članka ubraja se u radno vrijeme.

(5) Zaposlena majka i samozaposlena majka za vrijeme korištenja prava iz stavka 1. ovoga članka ima pravo na naknadu plaće koja iznosi 100% proračunske osnovice, proračunate na satnu osnovicu za mjesec za koji se obračunava naknada plaće.

7.2. Dopust zaposlene trudnice i majke koja doji dijete

Članak 20.

(1) Ako zaposlena trudnica ili majka koja doji dijete radi na poslovima koji su štetni po njezino zdravlje i zdravlje djeteta koje doji, a poslodavac nije osigurao raspoređivanje zaposlene trudnice ili majke na druge odgovarajuće poslove, zaposlena trudnica ili majka koja doji dijete ima pravo na trudnički ili dojenački dopust, uz naknadu plaće u visini njezine pripadajuće plaće, a na teret poslodavca.

(2) Zaposlena trudnica ili majka koja doji dijete pravo na dopust iz stavka 1. ovoga članka koristi od prvoga sljedećeg dana od dana kad je prema propisima o radu i zaštiti na radu utvrđeno da poslodavac nije osigurao raspoređivanje zaposlene trudnice ili majke koja doji dijete na druge odgovarajuće poslove do dana stjecanja prava na roditeljski dopust ili do navršene godine dana djetetova života.

(1) Zaposleni roditelj ili samozaposleni roditelj djeteta s težim smetnjama u razvoju (dijete s težim tjelesnim ili mentalnim oštećenjem ili težom psihičkom bolesti), nakon iskorištenog prava na roditeljski dopust prema ovom Zakonu, ima pravo na dopust za njegu djeteta ili pravo na rad u skraćenom radnom vremenu do navršene 8. godine djetetova života na temelju nalaza i mišljenja nadležnoga liječničkog povjerenstva Zavoda.

(2) Nakon prestanka korištenja prava iz stavka 1. ovoga članka jedan od zaposlenih roditelja ili samozaposlenih roditelja djeteta s težim smetnjama u razvoju ima pravo na rad u skraćenom radnom vremenu.

(3) Pod uvjetom iz stavka 1. ovoga članka, jedan od zaposlenih roditelja ili samozaposlenih roditelja punoljetnog djeteta s težim smetnjama u razvoju ima pravo raditi skraćeno radno vrijeme do završetka redovitog školovanja ili dok ta potreba traje.

(4) Pravo iz stavka 1., 2. i 3. ovoga članka ne može ostvariti zaposleni roditelj ili samozaposleni roditelj koji prema propisima iz socijalne skrbi ima priznat status roditelja njegovatelja.

(5) Roditelj koji koristi prava iz stavka 1. do 3. ovoga članka ima pravo na naknadu plaće prema ovom Zakonu.

(6) Ministar nadležan za obitelj, uz suglasnost ministra nadležnog za zdravstvo, pravilnikom će propisati uvjete i postupak za stjecanje prava iz stavka 1., 2. i 3. ovoga članka.

Članak 21.

Ministar nadležan za obitelj uz suglasnost ministra nadležnog za rad pravilnikom će propisati uvjete i postupak ostvarivanja prava zaposlene trudnice i zaposlene majke koja doji dijete iz članka 19. i 20. ovoga Zakona.

Članak 23.

(1) Zaposleni roditelj ili samozaposleni roditelj djeteta s težim smetnjama u razvoju (dijete s težim tjelesnim ili mentalnim oštećenjem ili težom psihičkom bolesti), nakon iskorištenog prava na roditeljski dopust prema ovom Zakonu, ima pravo na dopust za njegu djeteta ili pravo na rad u

skraćenom radnom vremenu do navršene 8. godine djetetova života na temelju nalaza i mišljenja nadležnoga liječničkog povjerenstva Zavoda.

(2) Nakon prestanka korištenja prava iz stavka 1. ovoga članka jedan od zaposlenih roditelja ili samozaposlenih roditelja djeteta s težim smetnjama u razvoju ima pravo na rad u skraćenom radnom vremenu.

(3) Pod uvjetom iz stavka 1. ovoga članka, jedan od zaposlenih roditelja ili samozaposlenih roditelja punoljetnog djeteta s težim smetnjama u razvoju ima pravo raditi skraćeno radno vrijeme do završetka redovitog školovanja ili dok ta potreba traje.

(4) Pravo iz stavka 1., 2. i 3. ovoga članka ne može ostvariti zaposleni roditelj ili samozaposleni roditelj koji prema propisima iz socijalne skrbi ima priznat status roditelja njegovatelja.

(5) Roditelj koji koristi prava iz stavka 1. do 3. ovoga članka ima pravo na naknadu plaće prema ovom Zakonu.

(6) Ministar nadležan za obitelj, uz suglasnost ministra nadležnog za zdravstvo, pravilnikom će propisati uvjete i postupak za stjecanje prava iz stavka 1., 2. i 3. ovoga članka.

Članak 24.

(1) Za vrijeme korištenja prava na roditeljski dopust iz članka 12. ovoga Zakona ili prava na rad s polovicom punoga radnog vremena iz članka 15. stavka 2. ovoga Zakona zaposleni roditelj ili samozaposleni roditelj ima pravo na naknadu plaće u iznosu 100% od osnovice za naknadu plaće utvrđene prema propisima o obveznom zdravstvenom osiguranju, a koja se isplaćuje na teret sredstava Zavoda.

(2) Zaposleni roditelj ili samozaposleni roditelj za vrijeme korištenja prava na roditeljski dopust iz članka 13. ovoga Zakona, prava na rad s polovicom punoga radnog vremena iz članka 15. stavka 3. ovoga Zakona, ima pravo na naknadu plaće, koja za puno radno vrijeme iznosi 100% od osnovice za naknadu plaće utvrđene u skladu sa stavkom 1. ovoga članka i koja ne može za puno radno vrijeme iznositi više od 80% proračunske osnovice mjesečno, u trajanju od 6 mjeseci, počevši od prvoga dana korištenja prava.

(3) Zaposleni roditelj ili samozaposleni roditelj za vrijeme korištenja prava iz stavka 2. ovoga članka u preostalom trajanju (po isteku 6 mjeseci njegova korištenja) ima pravo na naknadu plaće u iznosu od 50% proračunske osnovice mjesečno.

(4) Za vrijeme korištenja prava iz članka 16. ovoga Zakona zaposleni roditelj ili samozaposleni roditelj ima pravo na naknadu plaće u visini od 50% proračunske osnovice mjesečno.

(5) Zaposleni roditelj ili samozaposleni roditelj za vrijeme korištenja dopusta za slučaj smrti djeteta iz članka 17. ovoga Zakona ima pravo na naknadu plaće utvrđenu prema ovom Zakonu, koja za puno radno vrijeme iznosi 100% od osnovice za naknadu plaće utvrđene u skladu sa stavkom 1. ovoga članka i koja ne može za puno radno vrijeme iznositi više od 80% proračunske osnovice mjesečno.

(6) Iznimno od stavka 5. ovoga članka u slučaju mrtvorodenog djeteta ili ako dijete umre za vrijeme korištenja prava na roditeljski dopust, zaposleni roditelj ili samozaposleni roditelj za vrijeme korištenja dopusta za slučaj smrti djeteta iz članka 17. ovoga Zakona ima pravo na naknadu plaće, koja za puno radno vrijeme iznosi 100% od osnovice za naknadu plaće utvrđene u skladu sa stavkom 1. ovoga članka, a koja se isplaćuje na teret sredstava Zavoda.

(7) Zaposleni roditelj ili samozaposleni roditelji djeteta s težim smetnjama u razvoju za vrijeme korištenja prava na dopust za njegu djeteta do navršene 8. godine djetetova života iz članka 23. stavka 1. ovoga Zakona ima pravo za puno radno vrijeme na naknadu plaće u iznosu od 65% proračunske osnovice mjesečno.

(8) Zaposleni roditelj ili samozaposleni roditelj djeteta s težim smetnjama u razvoju za vrijeme korištenja prava na rad u skraćenom radnom vremenu iz članka 23. stavka 2. i 3. ovoga Zakona ima pravo na naknadu plaće za preostalo vrijeme do punoga radnog vremena u visini razlike između plaće koju ostvaruje radeći polovicu punoga radnog vremena i plaće koju bi ostvario da radi u punom radnom vremenu.

(9) Zaposleni roditelj ili samozaposleni roditelj, koji ne ispunjava uvjet staža osiguranja u trajanju od najmanje 12 mjeseci neprekidno, za vrijeme korištenja prava utvrđenih ovim Zakonom ima pravo na naknadu plaće koja iznosi 50% proračunske osnovice.

(10) Zaposlenom roditelju ili samozaposlenom roditelju naknada plaće utvrđena ovim člankom ne može iznositi manje od 50% proračunske osnovice, neovisno radi li ili volontira u punom ili nepunom radnom vremenu.

(11) Naknada plaće iz stavka 2., 3., 4., 5., 7. i 8. ovoga članka isplaćuje se na teret sredstava državnog proračuna.

Članak 27.

(1) Roditelj koji ostvaruje drugi dohodak iz članka 7. stavka 1. točke 3. ovoga Zakona, roditelj poljoprivrednik iz članka 7. stavka 1. točke 4. ovoga Zakona i nezaposleni roditelj iz članka 7. stavka 1. točke 5. ovoga Zakona, na način i pod uvjetima iz ovoga Zakona, počevši od dana rođenja djeteta, ima pravo na roditeljsku i roditeljsku poštedu od rada te pravo na novčanu naknadu za vrijeme korištenja tih prava.

(2) Nezaposleni roditelj iz stavka 1. ovoga članka može ostvariti pravo na roditeljsku i roditeljsku poštedu od rada pod uvjetom da na dan rođenja djeteta ispunjava sljedeće uvjete:

1. da je hrvatski državljanin ili stranac s odobrenim stalnim boravkom u Republici Hrvatskoj,
2. da ima neprekidno prebivalište ili stalni boravak u Republici Hrvatskoj u trajanju od najmanje 3 godine,
3. da je zdravstveno osiguran prema propisima o obveznom zdravstvenom osiguranju,
4. da se vodi u evidenciji nezaposlenih osoba Hrvatskog zavoda za zapošljavanje najmanje 9 mjeseci neprekidno ili 12 mjeseci s prekidima u posljednje dvije godine prije rođenja djeteta ili da se u evidenciju nezaposlenih osoba prijavio:
 - u roku od 90 dana od dana završetka redovitog školovanja ili studija ili 30 dana od dana završnog ispita,
 - u roku od 30 dana od dana prekida redovitog školovanja ili studija ili
 - u roku od 30 dana od dana prestanka radnog odnosa, službe ili obavljanja samostalne djelatnosti ili primanja novčane naknade zbog bolovanja, ako u trenutku prestanka tih okolnosti ima najmanje 6 mjeseci neprekidnoga radnog staža.

(3) Smatra se da nezaposleni roditelj ispunjava uvjet iz stavka 3. točke 4. ovoga članka ako je do prestanka njegova vođenja u evidenciji nezaposlenih osoba Hrvatskog zavoda za zapošljavanje došlo:

- radi ostvarenog primitka prema propisima o porezu na dohodak, na koji se obračunavaju doprinosi za obvezna osiguranja prema posebnim propisima,
- radi korištenja prava iz ovoga Zakona.

(4) Korisnici iz stavka 1. ovoga članka koji izgube status u obveznom zdravstvenom osiguranju, a nisu u roku od 30 dana stekli novi status osigurane osobe kod Zavoda, gube pravo na korištenje prava prema ovom Zakonu.

Članak 28.

(1) Rodiljnu poštedu od rada iz članka 27. stavka 1. ovoga Zakona obvezno od rođenja djeteta do 42. dana od dana rođenja djeteta koristi majka djeteta.

(2) Majka djeteta iz stavka 1. ovoga članka, roditeljsku poštedu od rada ima pravo koristiti do navršene 6. mjeseci života djeteta, u neprekinutom trajanju.

(3) Majka djeteta, korisnik prava na roditeljsku poštedu od rada, nakon isteka 42 dana iz stavka 1. ovoga članka može radi zaposlenja ili samozaposlenja prekinuti korištenje prava na roditeljsku poštedu od rada, pri čemu otac djeteta, koji je u istom radnopravnom statusu kao i majka djeteta, ima pravo na korištenje preostalog dijela neiskorištenog prava na roditeljsku poštedu od rada, uz majčinu pisanu suglasnost.

Članak 29.

(1) Po isteku prava na roditeljsku poštedu od rada korisnik iz članka 28. ovoga Zakona ima pravo na roditeljsku poštedu od rada u trajanju od:

- 6 mjeseci, za prvo i drugo rođeno dijete,
- 30 mjeseci, za blizance, treće i svako sljedeće dijete.

(2) Korisnik prava iz stavka 1. ovoga članka, može prekinuti korištenje tog prava radi zaposlenja ili samozaposlenja te prenijeti to pravo drugom roditelju, koji je u istom radnopravnom statusu s korisnikom, da koristi preostali dio neiskorištenog prava na roditeljsku poštedu od rada, uz korisnikovu suglasnost.

(3) Korisnik prava iz stavka 1. ovoga članka može radi zaposlenja ili samozaposlenja prekinuti korištenje prava na roditeljsku poštedu od rada te nastaviti njegovo korištenje, ako je proveo na radu najmanje 9 mjeseci neprekidno prije mjeseca u kojem namjerava započeti koristiti preostali dio

pripadajućeg prava, kao zaposleni roditelj ili samozaposleni roditelj pod uvjetima iz ovoga Zakona.

(4) Korisnik iz stavka 3. ovoga članka koji na radu nije proveo najmanje 9 mjeseci prije mjeseca u kojem namjerava započeti koristiti preostali dio neiskorištene roditeljske pošte od rada iz razloga što mu je prestao radni odnos ili je prestao obavljati djelatnost iz članka 6. točke 2. ovoga Zakona, a na radu je proveo najmanje 3 mjeseca neprekidno, ima pravo nastaviti korištenje preostalog dijela prava na roditeljsku poštedu od rada, kao nezaposleni roditelj ako ispunjava uvjete za nezaposlenog roditelja iz članka 27. ovoga Zakona.

(5) Korisnik iz stavka 3. i 4. ovoga članka ima pravo koristiti preostali dio neiskorištene roditeljske pošte od rada pod uvjetom da pravo na roditeljsku poštedu od rada nije prenio na drugog roditelja u smislu stavka 2. ovoga članka.

Članak 30.

(1) Korisnik prava iz članka 27. stavka 1. ovoga Zakona za vrijeme korištenja prava na roditeljsku poštedu od rada ima pravo na novčanu naknadu u iznosu 50% proračunske osnovice mjesečno.

(2) Korisniku prava iz članka 27. stavka 1. ovoga Zakona, za slučaj smrti djeteta pripada pravo na isplatu novčane naknade iz stavka 1. ovoga članka još 3 mjeseca nakon mjeseca u kojem je nastupila smrt djeteta.

(3) Korisnik prava iz članka 27. stavka 1. ovoga Zakona, za vrijeme korištenja prava na roditeljsku poštedu od rada, ima prava iz obveznoga mirovinskog osiguranja i pravo na plaćene doprinose prema posebnim propisima.

Članak 31.

(1) Majka izvan sustava rada iz članka 7. stavka 1. točke 6. ovoga Zakona ima pravo na novčanu pomoć tijekom roditeljske brige o novorođenom djetetu.

(2) Pod roditeljskom brigom o djetetu iz stavka 1. ovog članka podrazumijeva se razdoblje od rođenja djeteta do navršena 6. mjeseca života djeteta, a pod roditeljskom brigom razdoblje od 6. mjeseca do navršene 1. godine života djeteta, za prvo i drugo rođeno dijete ili do navršene 3. godine života djeteta kod rođenja blizanaca, trećeg i svakoga sljedećeg djeteta.

(3) Majka iz stavka 1. ovoga članka, nakon 42. dana od dana rođenja djeteta, radi zaposlenja ili samozaposlenja, može prekinuti korištenje prava na roditeljsku brigu o djetetu, pri čemu otac djeteta, koji je u istom radnopravnom statusu kao i majka djeteta, ima pravo na korištenje preostalog dijela neiskorištenog prava na roditeljsku brigu o djetetu, uz majčinu pisanu suglasnost.

(4) Majka iz stavka 1. ovoga članka, nakon 42. dana od dana rođenja djeteta, može radi zaposlenja ili samozaposlenja prekinuti korištenje prava na roditeljsku brigu o djetetu te započeti ili nastaviti koristiti preostali dio roditeljske brige o djetetu do navršene 1. odnosno 3. godine života djeteta ako je provela na radu najmanje 9 mjeseci neprekidno prije mjeseca u kojem namjerava započeti koristiti preostali dio pripadajućeg prava, kao zaposleni roditelj ili samozaposleni roditelj pod uvjetima iz ovoga Zakona.

(5) Majka iz stavka 4. ovoga članka koja na radu nije provela najmanje 9 mjeseci prije mjeseca u kojem namjerava započeti koristiti preostali dio neiskorištene roditeljske brige o djetetu iz razloga što joj je prestao radni odnos ili je prestala obavljati djelatnost iz članka 6. točke 2. ovoga Zakona, a na radu je provela najmanje 3 mjeseca neprekidno, ima pravo nastaviti korištenje preostalog dijela prava na roditeljsku brigu o djetetu, kao roditelj izvan sustava rada ako i dalje ispunjava uvjete iz članka 32. ovoga Zakona.

(6) Majka iz stavka 4. i 5. ovoga članka ima pravo koristiti preostali dio neiskorištene roditeljske brige o djetetu pod uvjetom da pravo na roditeljsku brigu o djetetu nije prenijela na drugog roditelja u smislu stavka 3. ovoga članka.

Članak 32.

(1) Majka izvan sustava rada može ostvariti pravo s osnove roditeljske brige o djetetu iz članka 31. stavka 1. i 2. ovoga Zakona pod uvjetom da na dan rođenja djeteta ispunjava sljedeće uvjete:

- da je hrvatska državljanka ili strankinja s odobrenim stalnim boravkom u Republici Hrvatskoj,
- da ima neprekidno prebivalište ili stalni boravak u Republici Hrvatskoj u trajanju od najmanje 5 godina,

- da je zdravstveno osigurana prema propisima o obveznom zdravstvenom osiguranju.

(2) Iznimno, majka izvan sustava rada, koja u tijeku korištenja prava na novčanu pomoć tijekom roditeljske i roditeljske brige o novorođenom djetetu završi redovito školovanje ili pohađanje sveučilišnog ili stručnog studija ili joj obveze redovitog školovanja ili pohađanje sveučilišnog i stručnog studija miruju ili prekine redovito školovanje, pohađanje sveučilišnog ili stručnog studija, zadržava pravo korištenja priznatog prava do roka propisanog za njegovo korištenje, ako se u roku od 30 dana od dana prekida ili završetka redovitog školovanja ili pohađanja sveučilišnog studija prijavila u evidenciju nezaposlenih osoba kod Hrvatskog zavoda za zapošljavanje.

(3) Majka iz stavka 1. ovoga članka koja izgubi status u obveznom zdravstvenom osiguranju, a nije u roku od 30 dana stekla novi status osigurane osobe kod Zavoda, gubi pravo na korištenje prava iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 33.

(1) Novčana pomoć iz članka 31. stavka 1. ovoga Zakona iznosi 50% proračunske osnovice mjesečno.

(2) Majka izvan sustava rada pravo na novčanu pomoć iz stavka 1. ovoga članka može ostvariti počevši od dana rođenja djeteta.

(3) Majka izvan sustava rada, za slučaj smrti djeteta, ostvaruje pravo na novčanu pomoć iz stavka 1. ovoga članka još tri mjeseca od mjeseca u kojem je nastupila smrt djeteta.

Članak 34.

(1) Posvojitelj, pod uvjetom da je zdravstveno osiguran po propisima o obveznom zdravstvenom osiguranju, ima pravo na pripadajuće vremenske dopuste ili poštede od rada te pravo na naknadu plaće ili drugi oblik novčane naknade prema odredbama iz ove glave, ako ovim Zakonom nije drugačije propisano.

(2) Opseg prava posvojitelja iz stavka 1. ovoga članka ovisi o radnopravnom statusu korisnika prava i životnoj dobi posvojenika.

(3) Prava s osnova posvojenja koristi samo jedan od posvojitelja djeteta, neovisno o broju posvojene djece.

(4) Korisnici iz stavka 1. ovoga članka za vrijeme korištenja prava prema ovom Zakonu imaju prava iz obveznoga mirovinskog osiguranja i pravo na plaćene doprinose prema posebnim propisima.

Članak 36.

(1) Zaposleni posvojitelj ili samozaposleni posvojitelj, ostvaruje posvojiteljski dopust u trajanju od:

- a) 6 mjeseci, za posvojenika mlađeg od 3 godine,
- b) 5 mjeseci, za posvojenika u životnoj dobi od 3. do navršene 5. godine života djeteta,
- c) 4 mjeseca, za posvojenika u životnoj dobi od 5. do navršene 18. godine života djeteta.

(2) Za slučaj posvojenja blizanaca ili djeteta koje posvojenjem postaje treće ili svako sljedeće dijete u obitelji zaposlenog posvojitelja ili samozaposlenog posvojitelja, ili djeteta s teškoćama u razvoju, posvojiteljski dopust iz stavka 1. ovoga članka produžuje se za 60 dana.

(3) Po iskorištenju posvojiteljskog dopusta iz stavka 1. i 2. ovoga članka zaposleni posvojitelj ili samozaposleni posvojitelj za posvojenika do njegove 3. godine života ima pravo na roditeljski dopust i sva druga prava zaposlenog roditelja i samozaposlenog roditelja pod uvjetima i u trajanju propisanom ovim Zakonom.

(4) Za slučaj posvojenja djeteta u dobi iznad 3 godine pripadajuće pravo na roditeljski dopust do navršene 8. godine života posvojenika skraćuje se za 30 dana po svakoj navršenoj godini života posvojenika iznad te dobi.

(5) Posvojiteljski dopust iz stavka 1. ovoga članka korisnik može koristiti u neprekinutom trajanju ili na način propisan za korištenje roditeljskog dopusta, odnosno roditeljskog dopusta iz članka 12., 14. i 15. ovoga Zakona.

Članak 37.

Za vrijeme korištenja posvojiteljskog dopusta iz članka 36. ovoga Zakona korisnik iz članka 35. ovoga Zakona ima pravo na naknadu plaće pod uvjetima i u visini propisanoj za zaposlene roditelje i samozaposlene roditelje, korisnike roditeljskog dopusta, odnosno roditeljskog dopusta, odnosno drugih prava propisanih za zaposlene ili samozaposlene roditelje u skladu s člankom 24. ovoga Zakona.

Članak 39.

(1) Korisnik iz članka 38. stavka 1. ovoga Zakona, koji je prema ovom Zakonu ostvaruje drugi dohodak ili je poljoprivrednik ili nezaposlena osoba i koji je pravomoćnim rješenjem o posvojenju postao posvojitelj (u daljnjem tekstu: posvojitelj), pod uvjetom da supružnik posvojitelja nije roditelj posvojenika i ako ispunjava uvjete za stjecanje prava na roditeljsku i roditeljsku poštedu od rada iz članka 27. ovoga Zakona, ima pravo na posvojiteljsku poštedu od rada.

(2) Korisnik iz članka 38. stavka 1. ovoga Zakona, koji je prema ovom Zakonu osoba izvan sustava rada i koja je pravomoćnim rješenjem o posvojenju postala posvojitelj (u daljnjem tekstu: posvojitelj izvan sustava rada), pod uvjetom da supružnik posvojitelja nije roditelj posvojenika i ako ispunjava uvjete za stjecanje prava na roditeljsku i roditeljsku brigu o djetetu iz članka 32. ovoga Zakona, ima pravo na posvojiteljsku brigu o djetetu.

(3) Posvojitelj iz stavka 1. ovoga članka ili posvojitelj izvan sustava rada iz stavka 2. ovoga članka ima pravo na posvojiteljsku poštedu od rada ili posvojiteljsku brigu o djetetu u trajanju od:

- 12 mjeseci, za posvojenika u dobi do 3 godine,
- 9 mjeseci, za posvojenika u dobi od 3. do navršene 5. godine života djeteta,
- 6 mjeseci, za posvojenika u dobi od 5. do navršene 8. godine života djeteta,
- 4 mjeseca, za posvojenika u dobi od 8. do navršene 18. godine života djeteta.

(4) Za slučaj posvojenja blizanaca ili djeteta koje posvojenjem postaje treće ili svako sljedeće dijete u obitelji posvojitelja ili posvojitelja izvan sustava rada, ili djeteta s teškoćama u razvoju, posvojiteljska pošteda od rada ili posvojiteljska brigu o djetetu iz stavka 3. ovoga članka produžuje se za 60 dana.

(5) Posvojitelj ili posvojitelj izvan sustava rada može, radi zaposlenja ili samozaposlenja, prekinuti korištenje prava iz stavka 3. i 4. ovoga članka ili to pravo prenijeti na bračnog druga koji je posvojenjem postao roditelj posvojenog djeteta, uz njegovu pisanu suglasnost i pod uvjetom da ima isti radnopravni status osobe iz stavka 1. ili stavka 2. ovoga članka koji prenosi pravo.

(6) Korisnik iz stavka 1. ili stavka 2. ovoga članka, koji je radi zaposlenja ili samozaposlenja prekinuo korištenje prava na posvojiteljsku poštedu od rada ili posvojiteljsku brigu o djetetu, može nastaviti njegovo korištenje kao zaposleni ili samozaposleni posvojitelj ako je proveo na radu najmanje 9 mjeseci neprekidno prije mjeseca u kojem namjerava započeti koristiti preostali dio neiskorištenog prava i pod uvjetom da pravo korištenja posvojiteljske poštede od rada ili posvojiteljske brige o djetetu nije prenio na drugog roditelja prema stavku 5. ovoga članka.

(7) Korisnik iz stavka 1. ovoga članka ili stavka 2. ovoga članka, koji na radu nije proveo najmanje 9 mjeseci prije mjeseca u kojem namjerava započeti koristiti preostali dio neiskorištene posvojiteljske poštede od rada ili posvojiteljske brige o djetetu iz razloga što mu je prestao radni odnos ili je prestao obavljati djelatnost iz članka 6. točke 2. ovoga Zakona, a na radu je proveo najmanje 3 mjeseca neprekidno, ima pravo nastaviti korištenje preostalog dijela prava na posvojiteljsku poštedu od rada ili posvojiteljsku brigu o djetetu, kao nezaposleni roditelj ako ispunjava uvjete za nezaposlenog roditelja iz članka 27. ovoga Zakona.

Članak 43.

(1) Jednokratna novčana potpora iz članka 41. ovoga Zakona iznosi 70% proračunske osnovice.

(2) Pravo na novčanu potporu iz stavka 1. ovoga članka, pod uvjetima iz članka 42. ovoga Zakona ima i korisnik za posvojeno dijete u dobi do njegove navršene 3. godine života, ako novčana potpora iz članka 41. ovoga Zakona za to dijete nije ranije isplaćena drugom korisniku.

Članak 44.

(1) Prava iz ovoga Zakona ostvaruju se na temelju rješenja Zavoda donesenog na osnovi pisanog zahtjeva korisnika iz članka 7. ovoga Zakona, ako ovim Zakonom nije drugačije propisano.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka pravo na rođiljni dopust od 45. dana prije očekivanog termina poroda i pravo na obvezni rođiljni dopust ostvaruje se na temelju izvješća o bolovanju kojeg izdaje izabrani doktor primarne zdravstvene zaštite, a na prijedlog izabranog doktora ginekologa iz obveznoga zdravstvenog osiguranja o danu očekivanog poroda na kojoj izabrani doktor primarne zdravstvene zaštite obvezno naznačuje samo početni datum korištenja prava.

(3) U postupku rješavanja po zahtjevu iz stavka 1. ovoga članka primjenjuju se odredbe Zakona o općem upravnom postupku ako ovim Zakonom ili propisom donesenim na temelju ovoga Zakona nije drukčije propisano.

(4) Zahtjev za ostvarivanje prava prema ovom Zakonu podnosi se najkasnije 30 dana prije naznačenog roka za početak njegova korištenja ako ovim Zakonom nije drugačije propisano.

Članak 45.

(1) O pravima iz ovoga Zakona u prvom stupnju rješava nadležna ustrojbeno jedinica Zavoda na čijem je području prebivalište ili stalni boravak podnositelja zahtjeva.

(2) O žalbi protiv prvostupanjskog rješenja Zavoda rješava Direkcija Zavoda.

(3) Žalba ne odgađa izvršenje rješenja.

(4) Rješenje o žalbi donijeto u drugom stupnju konačno je u upravnom postupku i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

(5) Rješenje o pravu iz ovoga Zakona obvezno se dostavlja poslodavcu ako je korisnik prava zaposleni roditelj, zaposleni posvojitelj ili zaposleni skrbnik.

(6) Rješenje o pravu nezaposlenog roditelja iz ovoga Zakona obvezno se dostavlja nadležnoj ustrojbeno jedinici Hrvatskog zavoda za zapošljavanje u čijoj se evidenciji nezaposlenih osoba vodi korisnik prava.

Članak 46.

(1) Korisnik koji potražuje prava iz ovoga Zakona dužan je na zahtjev nadležne ustrojbene jedinice Zavoda dostaviti dokaze koji su uvjet za ostvarenje traženog prava, ako Zavod njima ne raspolaže ili ih ne može pribaviti po službenoj dužnosti.

(2) U prikupljanju dokaza kojima se utvrđuje opravdanost zahtjeva korisnika Zavod ima pravo služiti se svim raspoloživim podacima o korisniku kao osiguranoj osobi prema propisima o obveznom zdravstvenom osiguranju te koristiti službene podatke nadležnih središnjih tijela državne uprave i javnih ustanova, kao i drugih nadležnih tijela iz kojih se može utvrditi osnovanost stjecanja traženog prava.

(3) Nadležna središnja tijela državne uprave i javne ustanove, kao i druga nadležna tijela iz stavka 2. ovoga članka, dužni su Zavodu dostaviti ili staviti na raspolaganje tražene podatke u roku od 15 dana od dana zaprimanja zahtjeva.

Članak 53.

(1) U svrhu provedbe ovoga Zakona ministar nadležan za obitelj osniva Povjerenstvo za praćenje provedbe ovoga Zakona koje se sastoji od 7 članova.

(2) Članove Povjerenstva iz stavka 1. ovoga članka imenuje ministar nadležan za obitelj i to dva predstavnika ministarstva nadležnog za obitelj, od kojih je jedan predsjedavajući Povjerenstva te po jednog predstavnika ministarstva nadležnog za rad, Zavoda, Hrvatske obrtničke komore, Hrvatske udruge poslodavaca i Koordinacije sindikalnih središnjica.

(3) Povjerenstvo prati provedbu ovoga Zakona, daje nadležnom ministarstvu za obitelj i Zavodu mišljenja i prijedloge za provedbu ovoga Zakona, daje prijedloge za unapređenje sustava obiteljskih potpora iz ovoga Zakona te donosi poslovnik o svom radu.

(4) Stručne i administrativne poslove Povjerenstva iz stavka 1. ovoga članka obavlja ministarstvo nadležno za obitelj.

Članak 54.

Sredstva za financiranje prava i potpora utvrđenih ovim Zakonom osiguravaju se u državnom proračunu izuzev sredstva za prava iz članka 20. i 26. ovoga Zakona.

Članak 58.

(1) Korisnik iz ovoga Zakona kaznit će se za prekršaj novčanom kaznom u iznosu od 3.000,00 do 10.000,00 kuna ako:

1. na osnovi neistinitih i netočnih podataka, podnijetih nadležnoj službi Zavoda, ostvari bilo koje od prava iz ovoga Zakona s pripadajućom novčanom potporom,

2. u propisanom roku ne prijavi svaku promjenu koja utječe na gubitak ili promjenu osnova za korištenje bilo kojeg prava iz ovoga Zakona.

(2) Poslodavac koji ne osigura ili na bilo koji drugi način priječi zaposlenoj trudnici ili majci koja doji dijete korištenje prava na trudnički i dojenački dopust, uz pripadajuću plaću iz članka 20. ovoga Zakona ili onemogućiti ili na bilo koji drugi način priječi zaposlenom roditelju korištenje prava na roditeljski ili roditeljski dopust, rad s polovicom punoga radnog vremena, rad u skraćenom radnom vremenu ili nekoga drugog prava prema ovom Zakonu, kaznit će se za prekršaj novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 do 50.000,00 kuna.

(3) Odgovorna osoba poslodavca, za slučaj iz stavka 2. ovoga članka, kaznit će se za prekršaj novčanom kaznom u iznosu od 3.000,00 do 10.000,00 kuna.

(4) Odgovorna osoba nadležnoga središnjeg tijela državne uprave ili javne ustanove, odnosno drugoga nadležnog tijela, koja Zavodu uskrati dostavu ili stavljanje na raspolaganje podataka po zahtjevu iz članka 46. stavka 3. ovoga Zakona, kaznit će se za prekršaj novčanom kaznom u iznosu od 1.500,00 do 5.000,00 kuna. Istom kaznom kaznit će se za prekršaj i odgovorna osoba Zavoda ako postupi suprotno članku 56. stavku 2. ovoga Zakona.

**IZJAVA O USKLAĐENOSTI NACRTA PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I
DOPUNAMA ZAKONA O RODILJNIM I RODITELJSKIM POTPORAMA S KONAČNIM
PRIJEDLOGOM ZAKONA, S PRAVNOM STEČEVINOM EUROPSKE UNIJE I PRAVNIM
AKTIMA VIJEĆA EUROPE**

1. Tijelo državne uprave – stručni nositelj izrade (nacrt) prijedloga propisa

Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, Uprava za obitelj

2. Naziv (nacrt) prijedloga propisa

Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o rodiljnim i roditeljskim potporama

3. Usklađenost (nacrt) prijedloga propisa s odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Europskih zajednica i njihovih država članica i Republike Hrvatske

a) odredba Sporazuma koja se odnosi na normativni sadržaj (nacrt) prijedloga propisa

Glava VIII – Politike suradnje, Članak 91. Suradnja na području socijalne politike

b) prijelazni rok za usklađivanje zakonodavstva prema odredbama Sporazuma

Šest godina od stupanja Sporazuma na snagu

c) u kojoj se mjeri (nacrtom) prijedloga propisa ispunjavanju obveze koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma

Ispunjavaju se u cijelosti

d) razlozi za djelomično ispunjavanje odnosno neispunjavanje obveza koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma

-

e) veza s Nacionalnim programom Republike Hrvatske za pridruživanje Europskoj uniji

Program Vlade Republike Hrvatske za preuzimanje i provedbu pravne stečevine Europske unije – 2010. godina Poglavlje III Sposobnost preuzimanja obveza iz članstva u EU, 3. 19 Socijalna politika i zapošljavanje – Jednake mogućnosti

4. Usklađenost (nacrt) prijedloga propisa s pravnom stečevinom Europske unije i pravnim aktima Vijeća Europe

a) odredbe primarnih izvora prava EU

Ugovor o funkcioniranju EU, Glava X – Socijalna politika

b) odredbe sekundarnih izvora prava EU

Direktiva Vijeća 92/85/EEZ od 19. listopada 1992. o uvođenju mjera za poboljšanje sigurnosti i zdravlja trudnih radnica te radnica koje su nedavno rodile ili doje na radnom mjestu (deseta pojedinačna direktiva u smislu članka 16. stavka 1. Direktive 89/391/EEZ)

Council Directive 92/85/EEC of 19 October 1992 on the introduction of measures to encourage improvements in the safety and health at work of pregnant workers and workers who have recently given birth or are breastfeeding (tenth individual Directive within the meaning of Article 16 (1) of Directive 89/391/EEC)

Direktiva Vijeća 96/34/EC od 3. lipnja 1996. o okvirnom sporazumu o roditeljskom dopustu

Council Directive 96/34/EC on the Framework Agreement on Parental Leave

Direktiva Vijeća 86/613/EEZ od 11. prosinca 1986. o primjeni načela ravnopravnosti muškaraca i žena koje obavljaju samostalnu djelatnost, uključujući samostalne poljoprivrednike i zaštiti samostalno zaposlenih žena za vrijeme trudnoće i majčinstva

Council Directive 86/613/EEC of 11 December 1986 on the application of the principle of equal treatment between men and women engaged in an activity, including agriculture, in a self-employed capacity, and on the protection of self-employed women during pregnancy and motherhood

c) ostali izvori prava EU

-

d) pravni akti Vijeća Europe

-

e) razlozi za djelomičnu usklađenost odnosno neusklađenost

-

f) rok u kojem je predviđeno postizanje potpune usklađenosti (nacrt) prijedloga propisa s pravnom stečevinom Europske unije i pravnim aktima Vijeća Europe

Rok predviđen Sporazumom o stabilizaciji i pridruživanju

5. Jesu li gore navedeni izvori prava EU, odnosno pravni akti Vijeća Europe, prevedeni na hrvatski jezik?

Da

6. Je li (nacrt) prijedloga propisa preveden na neki službeni jezik EU?

Da, na engleski jezik

7. Sudjelovanje konzultanata u izradi (nacrt) prijedloga propisa i njihovo mišljenje o usklađenosti

U izradi Prijedloga zakona nisu sudjelovali konzultanti.

8. Prijedlog za izradu pročišćenog teksta propisa

Ne.

Potpis koordinatora za Europsku uniju tijela državne uprave stručnog nositelja, datum i pečat

Tajnica ministarstva
Ives Milun
Zagreb, studeni 2010.

Potpis državnog tajnika za europske integracije Ministarstva vanjskih poslova i europskih integracija, datum i pečat

Državni tajnik
sc. Krešimir Plenković
Zagreb, studeni 2010.

USPOREDNI PRIKAZ PODUDARANJA ODREDBI DIREKTIVE 92/85/EEZ OD 19. LISTOPADA 1992. O UVOĐENJU MJERA ZA POBOLJŠANJE SIGURNOSTI I ZDRAVLJA TRUDNIH RADNICA TE RADNICA KOJE SU NEDAVNO RODILE ILI DOJE DIJETE NA RADNOM MJESTU (DESETA POJEDINAČNA DIREKTIVA U SMISLU ČLANKA 16. STAVKA 1. DIREKTIVE 89/391/EEZ) S NACRTOM PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O RODILJNIM I RODITELJSKIM POTPORAMA S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA

<p>1. Naziv propisa EU te predmet i cilj njegova uređivanja DIREKTIVA VIJEĆA 92/85/EEZ od 19. listopada 1992. o uvođenju mjera za poboljšanje sigurnosti i zdravlja trudnih radnica te radnica koje su nedavno rodile ili doje na radnome mjestu (deseta pojedinačna direktiva u smislu članka 16. stavka 1. Direktive 89/391/EEZ)</p> <p>Cilj ove Direktive je provođenje mjera za poboljšanje sigurnosti i zdravstvene zaštite trudnih radnica i radnica koje su nedavno rodile ili doje na radnome mjestu</p>				
<p>2. Naziv (nacrta) prijedloga propisa te predmet i cilj njegova uređivanja</p> <p>NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O RODILJNIM I RODITELJSKIM POTPORAMA S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA</p> <p>Cilj ovog Zakona je osiguranje vremenskih dopusta i novčanih potpora majci koja je nedavno rodila te roditeljskih dopusta i novčanih potpora radi njege novorođenog djeteta, njegova podizanja i odgoja djeteta, namijenjenih roditelju ili drugoj osobi koja brine o djetetu te zaštita zaposlene trudnica, zaposlene majke koja je nedavno rodila i zaposlene majke koja doji dijete.</p>				
<p>3. Usklađenost s primarnim izvorom prava EU potpuno usklađeno</p>				
<p>4. Usklađenost s propisom (sekundarnim izvorom prava) EU</p>				
a)	b)	c)	d)	e)
<p>Odredbе i zahtjevi propisa EU (članak, stavak, točka)</p>	<p>Odredbе (nacrta) prijedloga propisa (glava, odjeljak, članak, stavak, točka itd.)</p>	<p>Usklađenost odredbe (nacrta) prijedloga propisa s odredbom propisa EU (usklađeno, djelomično usklađeno, neusklađeno)</p>	<p>Razlozi za djelomičnu usklađenost ili neusklađenost</p>	<p>Predviđeni datum za postizanje potpune usklađen.</p>

<p>Članak 2. Definicije</p> <p>Za potrebe ove Direktive:</p> <p>a) "trudna radnica" je trudna radnica koja o svom stanju obavijesti svoga poslodavca, u skladu s nacionalnim zakonom i/ili praksom;</p> <p>b) "radnica koja je nedavno rodila" je radnica koja je nedavno rodila u smislu nacionalnoga zakona i/ili prakse i koja obavijesti svoga poslodavca o svome stanju, u skladu s tim zakonom i/ili praksom;</p> <p>c) "radnica koja doji" je radnica koja doji u smislu nacionalnoga zakona i /ili prakse i koja obavijesti svoga poslodavca o svome stanju, u skladu s tim zakonom i/ili praksom.</p>	<p>Članak 2.</p> <p>U članku 6. točka 8. mijenja se i glasi:</p> <p>»puno radno vrijeme« u smislu ovoga Zakona je rad od 40 sati tjedno, ako posebnim propisom, pravilnikom o radu, kolektivnim ugovorom, sporazumom sklopljenim između radničkog vijeća i poslodavca ili ugovorom o radu nije drugačije određeno.«.</p> <p>Iza točke 9. dodaju se točke 10., 11. i 12. koje glase:</p> <p>»10. »trudna radnica« u smislu ovoga Zakona je zaposlena radnica koja o svom stanju trudnoće pisanim putem obavijesti svoga poslodavca, ako ovim Zakonom nije drugačije propisano,</p> <p>11. » radnica koja je rodila« u smislu ovoga Zakona je zaposlena radnica majka djeteta u dobi do prve godine života djeteta koja o tom svom stanju pisanim putem obavijesti svoga poslodavca najkasnije 30 dana prije namjere povratka na rad.</p> <p>12. » radnica koja doji dijete« u smislu ovoga Zakona je zaposlena radnica majka djeteta u dobi do prve godine života djeteta koje doji koja o tom svom stanju pisanim putem obavijesti svoga poslodavca najkasnije 30 dana prije namjere povratka na rad.«.</p> <p>Članak 5.</p> <p>U članku 9. stavku 1. točka 6. mijenja se i glasi:</p> <p>»dopust trudne radnice ili produljeni rodiljni dopust ili dopust radnice koja doji dijete,«.</p> <p>Iza točke 6. dodaje se nova točka 7., koja glasi:</p>	<p>usklađeno</p>	
---	---	------------------	--

<p>Članak 5.</p> <p>Daljnje radnje nakon obavljenih procjena</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ukoliko rezultati procjena iz članka 4. stavka 1. ukazuju na postojanje opasnosti za sigurnost i zdravlje ili posljedice na trudnoću ili dojenje radnica u smislu članka 2., poslodavac, ne dovodeći u pitanje članak 6. Direktive 89/391/EEZ, poduzima potrebne mjere kako bi privremenom promjenom radnih uvjeta i/ili radnoga vremena radnica kojih se to tiče, osigurao da se izbjegne izlaganje tih radnica takvim opasnostima. 2. Ukoliko je promjena radnih uvjeta i/ili radnoga vremena tehnički i/ili objektivno neizvediva, ili se ne može zahtijevati iz dokazano opravdanih razloga, poslodavac poduzima potrebne mjere kako bi radnicu koje se to tiče premjestio na drugo radno mjesto. 3. Ukoliko je premještaj na drugo radno mjesto tehnički i/ili objektivno neizvediv, ili se ne može zahtijevati iz dokazano opravdanih razloga, radnici koje se to tiče dodjeljuje se dopust za cijelo razdoblje potrebno da se zaštiti njena sigurnost i zdravlje, u skladu s nacionalnim zakonom i/ili praksom. 	<p>»7. Slobodan radni dan za prenatalni pregled.« Dosadašnje točke 7. i 8. postaju točke 8. i 9. Iza stavka 5. dodaje se novi stavak 6. koji glasi: »Korisnik iz članka 7. stavka 4. ovoga Zakona, temeljem pravomoćnog rješenja o skrbništvu, ostvaruje ista prava kao roditelj djeteta, sukladno svome radnopravnom statusu i pod uvjetom da odnosna prava roditelj nije iskoristio.« Dosadašnji stavak 6. postaje stavak 7.</p>		
<p>Članak 12.</p> <p>Točka 7. iznad članka 19. mijenja se i glasi: »7. Stanka za dojenje djeteta i dopust trudne radnice ili produljeni rodiljni dopust ili dopust radnice koja doji dijete« Članak 19. mijenja se i glasi: (1) Radnica koja doji dijete, tijekom rada u punom radnom vremenu, ima pravo na stanku za dojenje djeteta u trajanju od dva sata dnevno, neovisno od toga koristi li zaposleni ili samozaposleni otac u isto vrijeme i za isto dijete jedno od prava propisanih ovim Zakonom. (2) Pravo iz stavka 1. ovoga članka može se koristiti jednokratno ili dva puta u tijeku dana u trajanju od po sat vremena. (3) Pravo iz stavka 1. ovoga članka radnica koja doji dijete može koristiti do navršene 1. godine života djeteta. (4) Vrijeme stanke iz stavka 1. ovoga članka ubraja se u radno vrijeme. (5) Radnica koja doji dijete za vrijeme korištenja prava iz stavka 3. ovoga članka ima pravo na naknadu plaće koja iznosi 100% proračunske osnovice, preračunate na satnu osnovicu za mjesec za koji se obračunava odnosna naknada.«</p>	<p>uskladeno</p>		

4. Odredbe ovoga članka primjenjuju se, mutatis mutandis, u slučajevima da radnica koja obavlja aktivnost što je članak 6. zabranjuje zatrudni ili počne dojeti i o tome obavijesti svoga poslodavca.

Članak 13.

Točka 7.2. iznad članka 20. mijenja se i glasi:
»7.2. Dopust trudne radnice ili produjjeni rodiljni dopust ili dopust radnice koja doji dijete«

Članak 20. mijenja se i glasi:

»(1) Trudna radnica ili radnica koja je rodila ili radnica koja doji dijete, koja radi na poslovima koji su štetni po njezino zdravlje i/ili zdravlje djeteta koje doji, ostvaruje pravo na zaštitu od štetnosti utjecaja poslova radnoga mjesta na kojemu radi sukladno propisima o radu i propisima o zaštiti na radu od trenutka obavještavanja poslodavca o svojem stanju trudnoće ili početku rada nakon korištenja rodiljnog ili roditeljskog dopusta i/ili o dojenju djeteta.

(2) Trudna radnica dužna je u roku 30 dana od dana dostave pisane obavijesti poslodavcu o svojem stanju trudnoće dostaviti poslodavcu potvrdu nadležnog liječnika specijaliste ginekologa o svojoj trudnoći.

(3) Zaposlena majka koja koristi pravo na rodiljni ili roditeljski dopust dužna je 30 dana prije početka rada dostaviti poslodavcu rodni list za dijete po čijem rođenju ima status radnice koja je rodila, a ako doji dijete, u istom roku, dostaviti poslodavcu pisanu potvrdu liječnika specijaliste pedijatra o dojenju djeteta.

(4) Ako trudna radnica ili radnica koja je rodila ili radnica koja doji dijete radi na poslovima koji su štetni po njezino zdravlje i/ili zdravlje djeteta koje doji, ima pravo na dopust trudne radnice, produjjeni rodiljni dopust ili dopust radnice koja doji dijete, uz naknadu plaće u visini prosječne plaće isplaćene u tri mjeseca koja prethode mjesecu u kojem stječe pravo na ovaj dopust, na teret

<p>Članak 9.</p> <p>Slobodni sati/dani za trudničke preglede Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi trudnim radnicama u smislu članka 2. osigurale pravo, u skladu s nacionalnim zakonom i/ili praksom, na plaćene slobodne sate/dane kako bi obavile trudničke preglede, ako se takvi pregledi moraju obaviti za radnoga vremena.</p>	<p>poslodavca, pod uvjetima iz ovog Zakona.</p> <p>(5) Trudna radnica ili radnica koja je rodila ili radnica koja doji dijete ima pravo na dopust iz stavka 4. ovoga članka koristi od prvoga sljedećeg dana nakon dana kad je prema propisima o radu i zaštiti na radu utvrđeno da poslodavac nije osigurao raspoređivanje trudne radnice ili radnice koja je rodila ili radnice koja doji dijete na druge odgovarajuće poslove do dana stjecanja prava na rodiljni dopust ili do navršene godine dana djetetova života ili do dana s kojim je nadležno tijelo ili inspekcija utvrdila da je poslodavac mjerama zaštite na radu ili prilagodbom uvjeta rada otklonio štetne uvjeta rada po njezino zdravlje, dojenje ili zdravlje djeteta koje doji ili ako je osigurao njezino raspoređivanje na druge odgovarajuće poslove.«</p>		
<p>Članak 14.</p> <p>Iza članka 20. dodaje se nova točka 7.3. koja glasi:</p> <p>»Slobodan radni dan za prenatalni pregled«, te članak 20.a koji glasi:</p> <p>»(1) Trudna radnica, ako posebnim propisom nije drugačije određeno, ima pravo na jedan slobodan radni dan mjesečno u svrhu obavljanja prenatalnih pregleda.</p> <p>(2) Trudna radnica, u dogovoru s poslodavcem, pravo iz stavka 1. ovoga članka može koristiti i na način da pripadajuće sate radnog dana rasporedi i koristi višekratno, tijekom više radnih dana u tjeku mjeseca.</p> <p>(3) Trudna radnica dužna je poslodavcu pisanim putem najaviti korištenje prava iz stavka 1. ovog članka dva radna dana prije zakazanog vremena za prenatalni pregled te na njegov zahtjev dostaviti dokaz o toj činjenici.</p>	<p>uskладeno</p>		

<p>Članak 11.</p> <p>Prava iz ugovora o radu</p> <p>Kako bi se radnicama u smislu članka 2. zajamčilo korištenje prava na sigurnost i zdravstvenu zaštitu koja im se priznaju ovim člankom, određuje se da:</p> <p>1. u slučajevima iz članka 5., 6. i 7., u skladu s nacionalnim zakonom i/ili praksom moraju biti osigurana prava radnica u smislu članka 2. vezana uz ugovor o radu, uključujući redovnu isplatu plaća i/ili pravo na odgovarajuću novčanu naknadu;</p> <p>2. u slučaju iz članka 8., mora se osigurati sljedeće:</p> <p>a) sva prava vezana uz ugovor o radu radnica u smislu članka 2., osim onih na koje se odnosi sljedeća točka b);</p> <p>b) redovna isplata plaća i/ili pravo na odgovarajuću novčanu naknadu radnicama u smislu članka 2.;</p> <p>3. novčana pomoć iz točke 2. podtočke b) smatra se odgovarajućom ako je barem jednaka prihodu koji bi dotična radnica dobivala u slučaju prekida radne aktivnosti zbog zdravstvenih razloga, pri čemu se, ukoliko je to moguće, nacionalnim zakonom određuje gornja granica;</p> <p>4. države članice mogu od radnica kojih se to tiče zahtijevati da ispune uvjete određene nacionalnim zakonom kako bi stekle pravo na redovnu isplatu plaća i odgovarajuću novčanu naknadu iz točke 1. i točke 2. podtočke b).</p> <p>Ti uvjeti ne smiju ni u kojem slučaju nalagati da neposredno prije očekivanog datuma poroda</p>	<p>(4) Slobodan radni dan iz stavka 1. ili radni sati iz stavka 2. ovog članka smatraju se vremenom provedenim na radu.«</p> <p>Članak 16.</p> <p>Članak 24. mijenja se i glasi:</p> <p>»(1) Za vrijeme korištenja prava na roditeljni dopust iz članka 12. ovoga Zakona ili prava na rad s polovicom punoga radnog vremena iz članka 15. stavka 1. i 2. ovoga Zakona zaposleni roditelj ili samozaposleni roditelj ima pravo na naknadu plaće u iznosu 100% od osnovice za naknadu plaće utvrđene prema propisima o obveznom zdravstvenom osiguranju.</p> <p>(2) Zaposleni roditelj ili samozaposleni roditelj za vrijeme korištenja prava na roditeljski dopust iz članka 14. stavka 2. ovoga Zakona u trajanju od 6 mjeseci, odnosno 8 mjeseci za slučaj iz članka 14. stavka 4. ovoga Zakona, ima pravo na naknadu plaće u punom iznosu osnovice za naknadu plaće utvrđene u skladu sa stavkom 1. ovoga članka, koja ne može za puno radno vrijeme iznositi više od 80% proračunske osnovice mjesečno.</p> <p>(3) Zaposleni roditelj ili samozaposleni roditelj, za vrijeme korištenja prava na roditeljski dopust u trajanju od 6 mjeseci, odnosno 8 mjeseci na način propisan člankom 15. stavkom 3. ovoga Zakona, ima pravo na naknadu plaće u punom iznosu osnovice za naknadu plaće utvrđene u skladu sa stavkom 1. ovoga članka, koja ne može za puno radno vrijeme iznositi više od 80% proračunske osnovice mjesečno.</p> <p>(4) Zaposleni roditelj ili samozaposleni roditelj iz članka 14. stavka 2. postavka 2. ovoga Zakona, nakon korištenja prava na roditeljski dopust u trajanju od 6 mjeseci, odnosno 8 mjeseci za slučaj iz članka iz članka 14. stavka 4. ovoga Zakona ili</p>				
--	--	--	--	--	--

<p>radnica mora biti zaposlena dulje od 12 mjeseci.</p>	<p>korištenja roditeljskog dopusta na način propisan člankom 15. stavkom 3. ovoga Zakona, za vrijeme korištenja roditeljskog dopusta u preostalom trajanju ili korištenja tog dijela roditeljskog dopusta u polovici punog radnog vremena ima pravo na naknadu plaće u iznosu od 50% proračunske osnovice za puno radno vrijeme.</p> <p>(5) Za vrijeme korištenja prava iz članka 16. ovoga Zakona zaposleni roditelj ili samozaposleni roditelj ima pravo na naknadu plaće u visini od 50% proračunske osnovice mjesečno za puno radno vrijeme.</p>		
	<p>(6) Zaposleni roditelj ili samozaposleni roditelj za vrijeme korištenja dopusta za slučaj smrti djeteta iz članka 17. ovoga Zakona ima pravo na naknadu plaće utvrđenu prema ovom Zakonu, koja za puno radno vrijeme iznosi 100% od osnovice za naknadu plaće utvrđene u skladu sa stavkom 1. ovoga članka i koja ne može za puno radno vrijeme iznositi više od 80% proračunske osnovice mjesečno.</p>		
	<p>(7) Iznimno od stavka 6. ovoga članka u slučaju mrtvorodenog djeteta ili ako dijete umre za vrijeme korištenja prava na roditeljni dopust, zaposleni roditelj ili samozaposleni roditelj za vrijeme korištenja dopusta za slučaj smrti djeteta iz članka 17. ovoga Zakona ima pravo na naknadu plaće, koja za puno radno vrijeme iznosi 100% od osnovice za naknadu plaće utvrđene u skladu sa stavkom 1. ovoga članka.</p>		
	<p>(8) Zaposleni roditelj ili samozaposleni roditelj, koji ne ispunjava uvjet staža osiguranja u trajanju od najmanje 12 mjeseci neprekidno ili 18 mjeseci s prekidima u posljednje dvije godine (prethodno osiguranje), za vrijeme korištenja prava prema ovom Zakonu ima pravo na naknadu plaće koja iznosi 50% proračunske osnovice čija se osnovica</p>		

	<p>utvrđuje na način utvrđen stavkom 2. ovoga članka.</p> <p>(9) Zaposlenom roditelju ili samozaposlenom roditelju naknada plaće utvrđena ovim člankom ne može iznositi manje od 50% proračunske osnovice, neovisno radi li u punom ili nepunom radnom vremenu.</p> <p>(10) Zaposleni roditelj, korisnik prava iz članka 7. stavka 2. podstavka 3., 4. i 5. ovog Zakona, za vrijeme korištenja prava na roditeljni dopust iz članka 12. ovoga Zakona ili prava na roditeljski dopust iz članka 14. stavka 2. ovoga Zakona ili prava na rad s polovicom punoga radnog vremena iz članka 15. ovoga Zakona ili za vrijeme korištenja dopusta za slučaj smrti djeteta iz članka 17. ovoga Zakona ima pravo na naknadu plaće u visini od 50% proračunske osnovice.«.</p> <p style="text-align: center;">Članak 17.</p> <p>Iza članka 24. dodaju se novi članci 24.a i 24.b, koji glase:</p> <p style="padding-left: 2em;">»Članak 24.a</p> <p>(1) Zaposleni roditelj ili samozaposleni roditelj djeteta s težim smetnjama u razvoju (djeteta s težim tjelesnim ili mentalnim oštećenjem ili težom psihičkom bolešću) iz članka 23. stavka 1. ovoga Zakona za vrijeme korištenja prava na dopust za njegu djeteta do navršene 8. godine djetetova života ima pravo na naknadu plaće za puno radno vrijeme u iznosu od 65% proračunske osnovice mjesečno.</p> <p>(2) Zaposleni roditelj ili samozaposleni roditelj djeteta s težim smetnjama u razvoju (djeteta s težim tjelesnim ili mentalnim oštećenjem ili težom psihičkom bolešću) koji pravo iz članka 23. stavka 1. ovoga Zakona koristi kao pravo na rad s</p>		
--	--	--	--

	<p>polovicom punog radnog vremena, sukladno članku 23. stavku 2. ovoga Zakona, ima pravo na naknadu plaće u visini iznosa isplaćene plaće koju je ostvario radeći taj mjesec u polovici punoga radnog vremena, umanjenu za pripadajuće poreze, prirez i obvezne doprinose, a sve prema ovjerenoj ispravi poslodavca, odnosno samozaposlenog roditelja.</p> <p>(3) Zaposleni roditelj iz članka 23. stavka 2. ovog Zakona kojem poslodavac ne isplati plaću ili uskrati izdavanje ovjerene isprave iz stavka 2. ovog članka ili samozaposleni roditelj koji ne dostavi ovjerenu ispravu o isplaćenoj plaći do 15. u mjesecu za prethodni mjesec, za taj mjesec, ima pravo na naknadu plaće u iznosu od 50% proračunske osnovice.</p> <p>(4) Ministar nadležan za obitelj pravilnikom će propisati sadržaj i oblik isprave poslodavca iz stavka 2. ovog članka.«.</p> <p style="text-align: center;">Članak 24.b</p> <p>(1) Naknade plaće iz članka 24. stavka 1. i 7. isplaćuje se na teret sredstava Zavoda, a naknada plaće iz članka 24. stavka 2., 3., 4., 5., 6., 8., 9. i 10. te članka 24.a isplaćuje se na teret sredstava državnog proračuna.</p> <p>(2) Pod naknadom plaće iz stavka 1. ovog članka podrazumijeva se naknada u iznosu prosječnog mjesečnog dohotka ostvarenog od nesamostalnog rada ili samostalne djelatnosti ili po nekoj drugoj osnovi prema propisima o porezu na dohodak, umanjena za obračunate poreze, prirez i obvezne doprinose.«.</p>		
--	--	--	--